

DIRVA

THE FIELD

Nr. 36

Gegužės-May 7, 1959

Cleveland, Ohio

Iš Lietuvos vėl veža jaunimą į Kazachstaną

Siunčiamos merginos nuolatiniam darbui. - Kazachstano žemėse jau dirba 600 jaunuolių iš Kauno.

Balandžio 20 dieną iš Kauno vėl išsiųsta grupė merginų nuolatiniam darbui Kazachstanan. Merginas siunčia komsomolo komitetas, kaip sako, leidžia joms vykti, išrenka iš savanorių tarpo...

Pranešant tą žinią pažymėta, kad tai nebe pirmą jaunuolių grupę iš Kauno. Esą, kasmet išvyksta po grupę iš Litekso, Metalų, Kauno Audinių ir kitų fabriku. Dabar (be šimtų išvykusios grupės) Kazachstano plėšininėse žemėse esą dirba apie 600 "pasiuntinių" iš Kauno miesto.

Kiek tų "pasiuntinių" buvo paskutinėje grupėje, nepaskelbta, tik paminėtos trys pavardės: Klimaitytė Rūta, Nodvedkaitė Aldona, Vesiljeva Irena. Pirmoji iš Inkaro, kitos dvi iš Kauno Audinių fabriko.

CHRUŠČIOVAS NENUSILEIDO DEL MOKYKLŲ

Vilniun sušauktas respublikinis sovietas šį kartą turėjo patvirtinti ir naują mokyklų reformos įstatymą. Referavo Gedvilas ir Drobnys. Gedvilas kalbėjo tik apie pradines ir vidurines mokyklas, kurios yra švietimo ministerijos žinioj, o Drobnys kalbėjo apie aukštąsias ir specialias mokyklas, kurios yra arba Maskvos aukštojo mokslo ministerijos arba įvairių kitų ministerijų žinioj. Drobnys tiesioginio ryšio su švietimo reikalų tvarkymu neturi, jis yra respublikinės plano komisijos pirmininkas, bė mokyklų reikalus turėjo referuoti turbūt todėl, kad tas mokyklas tvarkantieji ministrai daugiausia yra Maskvoj... Tų įvairioms ministerijoms priklausančių mokyklų, anot Drobnio, dabar Lietuvoje yra 12 aukštųjų ir 61 speciali vidurinė.

Iš tų pranešimų paaiškėjo, kad ir Lietuvoje mokyklos bus tvarkomos lygiai taip, kaip ir Rusijoje, griežtai pagal Chruščiovo nurodymus. Niunkos, Gedvilas ir kitų pereitą rudenį keltas reikalavimas, kad Lietuvo-

je reikia vieneriais metais ilgesnės pirmojo laipsnio mokyklos (jei Rusijoje 8 metai, tai Lietuvoje 9) nuėjo niekais.

Vienerių metų daugiau buvo norėta todėl, kad šalia kitų dalykų, lietuviškose mokyklose būtų laiko ir rusų kalbos tinkamai išmokyti. Pagal Chruščiovo projektą, lietuviškose mokyklose rusų kalba bus neprivaloma (!), o rusiškose neprivaloma bus lietuvių kalba. Devynerių metų pirmojo laipsnio mokyklos reikalaujama norėjo, kad bent jau lietuviškose mokyklose rusų kalba būtų privaloma ir būtų gerai išmokoma. Mat, jeigu rusų kalba lietuviškose mokyklose bus neprivaloma ir jai nebus skiriama pakankamai laiko, tai mokiniai jos gerai neišmokys ir dėl to jiems paskui susidarys sunkumų (nes, nors sovietinėje santvarkoj kalbos ir lygios, bet rusų kalba visur "lygesnė", be jos nepateksi į jokių geresnių darbų, į jokių atsakingesnes pareigas).

Nauji reikalavimai aštuonerių metų programą labai apkrauna visokiais dalykais (politechniniai mokymai), tad Lietuvoje reiks labai spausėti, jei bus norima per aštuonerius metus taip ir rusų kalbos išmokyti tiek, kad lietuvių jaunimas (kol sovietinė valdžia bus) nebūtų blogesnėje padėtyje. Ta sistema sudaro rusų jaunimui atviresnį kelią į geresnius darbus. Arba, ta padėtis sudarys pagundos ir lietuviams tėvams leisti vaikus į rusišką mokyklą. Jei tai pagundai būtų pasiduodama, tai rusiškų skaičius Lietuvoje augtų, o lietuviškų mažėtų. Bet tuo tarpu atrodo, kad pasiryžimas iš lietuviškų mokyklų nesitraukti, o verčiau paspausti ir rusų kalbos, kiek jos dabar būtinai reikia, išmokyti kad ir neprivaloma tvarka.

MICHAILOVO KOMITETO ŽVEJYBA

Lietuvon sugrįžti raginančio komiteto sėkmė tuo

tarpu panaši į menkai sėkmingo meškerio krepšį. Kada nekada pasitaiko sugrįžtančių, bet kiekvieno atveju tai didelis įvykis, pranešinėjimas per laikraščius.

Po ilgokos pertraukos, balandžio 16 d. Tiesa pranešė, kad iš Brazilijos ir Lietuvą grįžo prieš 30 metų emigravęs Alfonsas Braga ir Viktoras Janavičius, o iš Argentinos — Jonas Diržys su sūnum ir Petras Greibus.

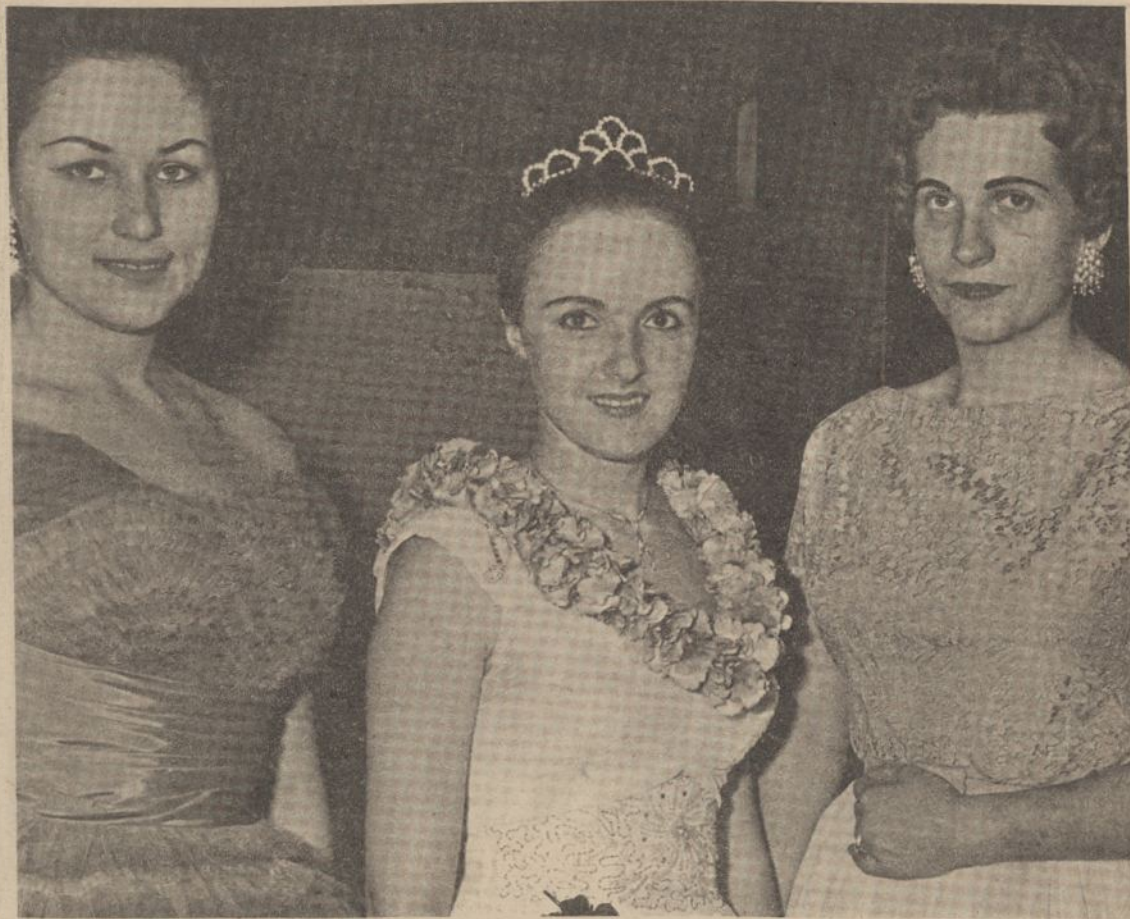
Šįmet po vieną asmenį grįžę ir iš Vokietijos bei Jungtinių Valstybių. Iš Vokietijos grįžęs Bronius Janauskas, 1944 metais vokiečių išvežtas. O iš Jungtinių Valstybių į Kauną pas žmoną ir sūnų grįžęs Jonas Ambraziūnas, kuris buvęs iš bėgęs iš Lietuvos vokiečiams atsitraukiant.

Į Lietuvą šiuo metu yra nuvykę buvusi Latvijos operos solistė, emigravusi Amerikon apie 1937 metus (vieną sezoną dainavusi Metropolitan operoj). Bet ji yra nuvykę kaip Amerikos pilietė — viešnia, porai mėnesių. Per radiją perduotame pasikalbėjime viešnia santūri apie gyvenimą Amerikoje, mandagiai giria meno klestėjimą Latvijoje dabar, apie kurį tik girdėjusi ir kurį norinti pamatyti. Niekas iš latvių apie jos išvykimą iš anksto nežinojo.

DAILININKŲ-PORTRETISTŲ TENDENCIJOS

Neseniai Vilniuje įvykusios portretų parodos recenzentas (Vilius Uloza) nerimauja, kad dailininkai portretistai paviršutiniški, saloniški, mėgaujasi tapyba, per daug krypsta į kitą pusę, bėgdami nuo fotografizmo, protokoliškumo ir dirbtinio patoso. Portretų temos irgi nepatenkinamos. Esą, retai pasitaiko vienas kitas kolūkiečio (kolchoznieko), darbo inteligento portretas, o darbininko atvaizdo nė su žiburiu nerasi. Dailininkai, esą, ar tik negyvena uždareme pasaulėlyje?

LNA

Jaunųjų daininkų konkurso laimėtojos. Iš kairės: Nerija Linkevičiūtė, Daiva Mongirdaitė ir Julia Luiza.

Dirvos nuotrauka.

SOVIETAI PLANUOJA VAKARŲ EUROPA UŽIMTI PER 36 VALANDAS

Muenchene išeinąs "Das Neue Zeitalter" balandžio 25 d. paskelbė "pačiam laikraščiui težinomis keliais" gautą karinį sovietų planą Vak. Europai okupuoti per 36 valandas. Planas, Rytų bloko štabuose vadinamas Malinovskio programa, buvęs nagrinėtas slaptoje Sceged konferencijoje, kurioje buvo sukviešti visi Rytų bloko karinių štabų vadai.

Kiek tas "slaptasis planas" yra tikras, sunku pasakyti, bet jo duomenys atrodo artimi realybei.

Savaite prieš konferencijai prasidedant, visos Scegedo apylinkės 20 km. ratu buvo kariuomenės apsaugotos. Visi viešbučiai iškrėsti. Įtartini asmenys sumiti ir uždaryti į laikinius kalėjimus, kuriems panaudotos 3 mokyklos ir 1 bažnyčia.

Du viešbučiai Scegedo srityje buvo sekvtruoti, ir visas jų personalas pakeltas slaptosios policijos valdininkais. Tai operacijai vadovavo I. Serovas, buvęs slaptosios policijos viršininkas, dabar, kaip paaiškėjo, vadovaująs sovietų karinei policijai, kuri seka atskirus generolus ir kontroliuoja ryšius tarp raudonosios armijos ir satelitinų valstybių generalinių štabų.

Konferencijoje dalyvavo 117 aukštųjų štabo karininkų, jų tarpe 27 rusai, vadovaujanti marš. Konievo ir marš. Sokolovskio. Pastarasis buvo pagrindinis slaptojo plano referuotojas.

Malinovskis pareiškė:

"Nors įtempimas dėl Berlyno paskutinėmis dienomis ir atslūgo, bet padėtis tebėra labai rimta. Sovietų Sąjunga visomis jėgomis stengiasi sutrukdyti trečiąją pasaulinį karą, kuris, tami tikrų imperialistinių sluoksnių noru, turėtų prasidėti dėl Berlyno. Tačiau krizė

neturi vesti į Sovietų Sąjungos kapituliaciją. Mums reikia pasiruošti visoms galimybėms. Konflikto atveju turės būti panaudoti visi ginklai. Ši konferencija sušaukta, kad apsvačius visas konflikto galimybes ir atitinkamai pasiruošus. Atskiriems Rytų bloko štabams bus išduoti slapti nurodymai. Detalės bus aptartos su štabų vadais, ir atitinkamai suderintos".

Užimti Angliją!

Baigęs bendro pobūdžio išvedžiojimus, marš. Sokolovskis išdėstė sovietų puolimo planą Europai per 36 valandas užimti. Svarbiausieji plano punktai:

Žaibo operacija per šiaur. Vokietijos lygumą link Atlanto. Tuo pačiu metu militarinės operacijos pietiniame sparne, apimančiame Italiją, Graikiją ir Turkiją. Pirmasis smūgis, kurio siekiama užimti Vak. Europą, vykdomas be tolimojo vairavimo raketų, ir nėra nukreiptas prieš JAV. Pirmoje eilėje turi būti okupuota Anglija, kad ją, kaip svarbiausią bazę, išjungus iš JAV militarinės sistemos. Pasiruošimuose Anglijai užimti panaudoti tie patys planai, kuriuos 1940 m. ruošė vokiečių štabai.

250 divizijų

Visas Vak. Europos užėmimas turi būti atliktas per 36 valandas. Per tą laiką sausumos kariuomenė turi pasiekti Atlanto ir Kanalo pakrantes, ir tą valandą pradamas Anglijos užėmimas parašutintinkų daliniais.

Į karinius veiksmus metama 250 divizijų, iš jų 175 raudonosios armijos divizijos su moderniausiu apginklavimu ir 75 satelitų divizijos. Be to, 20,000 lėktuvų ir 600 povandeninių laivų.

Satelitų karinė jėga skaičiuojama: Ryt. Vokietija — 6 pėst. divizijos, 1 mech. divizija ir 1 tankų divizija; Lenkija — 16 pėst. div., 4 motorizuotos ir 2 tankų divizijos; Čekoslovakija — 7 motor. pėst., 5 tankų divizijos; Vengrija — 11 pėst., 3 motor., 1 šarvuota div. ir 1 parašutintinkų brigada; Rumunija — 8 pėst., 4 motorizuotos, 3 mechanizuotos, 1 tankų ir 1 pionierių divizija; Bulgarija — 8 pėst., 1 motor., 3 mech., 1 tankų, 1 pionierių divizija; Albanija — 1 pėst. divizija ir 1 tankų junginys.

(Nukelta į 2 psl.)

V. LANDSBERGIS - ŽEMKALNIS PAKELIUI Į LIETUVĄ

Iš Australijos laivu balandžio 18 d. išplaukė inžinierius architektas Vytautas Landsbergis-Zemkalis. Laivas plaukia pro Suez kanalą, Viduržemio jūrą į Angliją. Iš čia lėktuvais į Prahą ir Vilnių... Kelionė iš viso truks apie mėnesį, iki gegužės pabaigos.

Inž. Zemkalis tikisi apsigyventi pas sūnų, Kaune. Svarbiausia grįžimo priežastis, sako, esanti — nenugalimas pasiilgimas Lietuvai, ypač, kai, pagal Australijos tvarką, sulaukus 65 metų amžiaus, nebebuvo galima pasilikti darbe.

Šis grįžimas, be abejo, bus pirmas tokio masto laimėjimas vilniškei michailovinio komiteto sekcijai, kuri, turbūt, pasistengs kaip galima geriau jį išnaudoti. Dėl to yra pagrindo tikėtis, kad V. Zemkalinui bus sudary-

tos gana geros sąlygos. Tik, turbūt, teks pabūti ir iškabai, kviečiančia grįžti kitus.

Sklinda gandas, kad į tokį patį žygį esąs pasirengęs ar jau išsileidęs ir gyd. J. Bajerčius, buvęs ALB Chicago apygardos pirmininkas (V. Zemkalis anksčiau buvo Australijos Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo pirmininkas).

Šalia biurokratiškai tvarkomos nevykusios michailovinio komiteto propagandos, pasisekimo, ir tai labai menko, turėjusios tik bolševikuojančiuose senosios Pietų Amerikos imigracijos sluoksniuose, į žymesnius kultūrinius kreipiami daugiausia asmeniškai kvietimai, per gimines, arba ir šiaip per pažįstamus, buvusius kolegas. Rašytojams, kompozitoriams, mokslininkams siūloma išleisti jų kūrinius veikalus, tegu tik sugrįžta. Ir, žinoma, siūlomos geros tarnybos, geri butai, aukšti atlyginimai. Kai katras atsako, jog raštus — kūrinius išleisti, jei nori, jie gali ir dabar, tai paaiškėja, kad kvietėjams kažkodėl autorius natūroje visada įdomiau, negu jo kūryba... Žodžiu sakant, tai gana savotiški meno mėgėjai...

Dirvos nuotrauka

KAIRĖJE: Dirvos koncerto metu buvo sutarta ir ketvirtoji premija, kad visos dainininkės būtų premijuotos. Tuo reikalu tariasi J. Bačiūnas, E. Bartkus ir B. Gaidžiūnas.

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas.

Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Papičnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344. Išėina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigtas 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Ji neša negėstančią meilę ir didelę kančią

EMILIJA ČEKIENĖ

Gegužės mėnesį, kai atgijusi gamta gražiausiais žiedais pasipuošia, visi prisimenam tą tikrąją kiekvienos gyvybės pradininkę ir jos ugdytoją — **MOTINĄ**. Tada prisimena ją ir patys blogiausi vaikai, nes motinos dieną jos garbei skamba bažnyčių varpai, groja muzika, skirta tik jai, paskaitomis keliama motinos nuopelnai, reikšmė žmonijai, pavargusioms ir sergančioms reiškiamą užuojautą bei globa, žilagalvėms gili pagarba. Tad koks gi vaikas galėtų bent šiuo laiku ją pamiršti? O vaikai juk esame visi, nes kiekvienas tą ištikimiausiąją pasaulio draugą, tą gerąją atsidavusią mums motiną turime ar turėjome, tik ne visos motinos turi tokius gerus vaikus, kokios geros jioms yra motinos. Juk ir pati gegužės mėnesio gamta kalbėta kalba apie motiną. Todėl, kaip brangiausias turtas mums yra gyvybė, taip brangi ir tos gyvybės nešėja — motina.

Kai žvelgiame į bet kurios motinos veidą, nematome, neišskaitome daugiau, kaip kiekviename žmoguje, o tačiau, ji eina skirtingu gyvenimo keliu, negu kiti. Ji neša širdyje didelę ir negėstančią meilę ir didelę kančią.

Nuo pirmos kūdikio gyvenimo minutės motiną pasitinka ir visą gyvenimą ją lydi šie klausimai: kas bus iš šio kūdikio? Ar jis bus ašarų sūnus, ar rūpesčių dukra? Kurio keliu sūnus pasuks, kai visi gyvenimo vieškeliai į kryžkeles subėgs? Kam dukros ranka teks, o kam širdis? Ar vaikas pasiduos auklėjimo įtakai? Ar jo gerus norus lydės tvirta valia? Ar jis bus savarankiškas? O gal draugai ir draugės už jį nuspręs, o jis seks juos, kaip avis piemenį?

Į šiuos klausimus jai niekas neatsako, tik motina pati begaline vaikui meile ir kančia dėl neišsistos ateities. Nors jos gyvenime būna daug malonių laimės momentų, kai ji būna kilni savo vaikų nuotaikų, pasiryžimų, laimėjimų liudininkė, bet nei tada jos neapleidžia tie įkyrūs klausimai, kas bus toliau iš mano vaiko, kai svetimos ir blogos įtakos jį trauks į pavojingą nežinią? Ar sugebės atskirti gerą nuo blogo ir pasirinkti tiesų kelią?

Kas gi atspės tą amžiną jos meilę lydinčią nerimą, kuris paslėptas sielos gilumoj, nesidalinamas su nieku, nes jos veide tik matom nuolatinė šypsena vaikams.

pavyzdys yra motina, kurios pilną paveikslą su visais sielos išgyvenimais labai vykusiai yra nupiešęs didysis dailininkas Rembrandtas.

Jos veide ir rankose matomas motinos gyvenimo siekimų ir troškimų išsipildymas, matomas džiaugsmas ir liūdesys, pralaimėjimai, neviltys ir didžiausias triumfas. Tai yra to paties didžiojo dailininko Rembrandto devynių vaikų motinos portretas, iš kurių jis pats buvo aštuntasis sūnus ir šį paveikslą piešė prieš pat motinos mirtį.

Didieji žmonės visi savo motinas gerbė ir mylėjo. Teisingai sakoma, kad žmogus negerbiąs ir nemylįs savo motinos, nėra vertas vadintis žmogum.

Mūsų poetai daug eilėraščių yra sukūrę lietuvių motinos garbei, o ypač motinai, išlaikiusiai šimtmečius lietuvišką žodį ir raštą. Tų pačių vilčių į lietuvių deda mūsų išblaškyta tauta ir dabar. O ši vienintelė metuose diena, skirta motinų garbei yra joms simbolinis atpildas už tą nepamainomą tarnybą tautai ir žmonijai. Taigi, didžios pagarbos šandien yra verta tolimosios šiaurės tremtinė lietuvių motutė, ugdanti vaikuose priklausomumą savo tautai, nežūrint, jog yra verčiama ir grąšinama visomis jėgomis jungtis į komunizmo kūrimo darbą, dėl to rizikuoja gyvybę.

Taip pat garbinga mūsų motina yra ir tėviškės padangėje likusi, tyloje kovojanti su žiauriuoju okupantu dėl savo vaikų ateities ir Lietuvos laisvės.

Bet gi nelengva ir laisvojo pasaulio lietuvių motinai, tarp prabangos ir svetimų vilionių, išugdyti sveiką ir dvasiškai tvirtą lietuvišką atžalą, kuri drąsiai partizanų žodžiais sakytų:

Mes išeinam už tėviškės [laisvę,
Lik, motule, kaip saule [skaisti!
Už tave, tėviškėlė ir [laisvę
Ir aš mirt galiu, kaip kiti.

Geriausieji sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P. M.

GREETINGS and BEST WISHES

SCOTT 5¢ and 10¢ STORE

7036 Superior Avenue

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

YOUNG'S AMERICAN & CHINESE RESTAURANT

Chinese Food To Take Out
Cantonese Family Dinners

OPEN DAILY 11 A. M. TO 1:00 A. M. SAT.

TO 3:00 A. M.

Open Sundays

Air Conditioning

2172 WARRENSVILLE CENTER

FA 1-9676

Motinos džiaugsmas

SOVIETAI PLANUOJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

Būdinga, kad ankstesniuose planuose buvo numatoma, vos tik konfliktui prasidėjus, naudoti raketą iš Pabaltijo, Ryt. Vokietijos ir Čekoslovakijos bazių, o šį kartą tekalbama tik apie taip vad. klasiškuosius ginklus. Iš to tenka spėti, kad sovietai pradžioje stengsis konfliktą neišplėsti iki globalinio masto.

Satelitai — tik pagelbiniai uždaviniai

Satelitinių valstybių statusas buvo didelė staigmena, kad planuose, numatant juose užimti Europą per 36 valandas, satelitinių kariuomenių vaidmuo yra visai mažas.

Satelitų kariuomenės juose numatomos naudoti okupacinių įgulių uždaviniais, kovai su partizanais ir užpakaly praėjusios raudonosios armijos pasilikusiems pasipriešinimo židiniais likviduoti. Šiaurinėje Europoje šie uždaviniai atiduodami čekų ir lenkų kariuomenės daliniams, vengrai siunčiami Italijon, kuri nevaidentų didelio vaidmens, bulgarų, rumunų ir albanų kariuomenės turinčios užblokuoti Graikijos ir Turkijos pasienius.

Svarbus momentas yra, kad Jugoslavijos kariuomenė karo atveju būtų Rytų bloko pusėje. Kai kurios užuominos iš satelitų sluoksnių sako, kad konflikto su Vakarais atveju Belgrade būtų įvykdytas perversmas ir naujoji "liaudies vyriausybė" Jugoslaviją skubiai prijungtų prie Rytų bloko.

Neutralumo galimybės

Apie neutralumo galimybes sovietiniame plane taip pat yra pakankamai užuominų.

Skandinavijai būtų suteiktas tam tikras pusiau neutralumas, įrengiant stebėjimo postus Norvegijos, Švedijos ir Danijos teritorijose. Austrijai ir Šveicarijai numatytas visiškai neutralumas.

Kiek keistesnė sovietų generalinio štabo laikysena yra Prancūzijos atžvilgiu. Prancūzija visame plane neminėta nė vienu žodžiu. Ji neįtraukta nei į okupuotinų, nei į neutralių kraštų tarpą.

Vakarų žvalgyboms iki šio momento nepasisėkė išaiškinti to keisto reiškio, nebent rusai tikėtusi atnaujinti 1944 m. tarp Stalino ir gen. De Gaulle pasirašytą sutartį. Bet iš to tektų daryti išvadą, kad Prancūzija ruošiasi pasitraukti iš NATO, kaip anglai nekartą yra pranašavę. Kaip žinia, Prancūzija yra atsisakiusi įsileisti amerikinių raketų bazes į savo teritoriją, kai kiti NATO partneriai su tuo sutiko, ir tos bazės ten yra įrengiamos. Ta proga atsimenamas ir Prancūzijos nusistatymas savo Viduržemio jūros flotiliją ištraukti iš NATO vadovybės. Prancūzijos aviacija niekada nebuvo įjungta į bendrąją NATO gynybos sistemą.

Iš prancūzų pusės, t. y. jų žvalgybos sluoksnių, kurie šiuo reikalu buvo klausinti, atsakoma, kad visos ligšiolinės informacijos apie Segečo konferenciją dar tebeskančios gerokai spragotos, ir todėl nesą galima daryti išvados, kad sovietai Prancūzijai yra numatę ypatingą neutralumo statusą tuo atveju, jei raudonoji armija galvotų per 36 valandas užimti visą Vakarų Europą.

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF

ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

CleveChecks

SPECIAL BUDGET CHECKING ACCOUNTS

REGULAR CHECKING ACCOUNTS, TOO • USE THE ONE BEST FOR YOU!

The Cleveland Trust Company

65 CONVENIENT BANKING OFFICES
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

MANO PASTABOS

Clevelande vyko labai įdomūs konkursiniai koncertas. Atvirai pasakysiu, kad ne pats nesitikėjau, jog tas koncertas gali būti toks įdomus, o jo dalyvės, muzikinių požiūrių, gali būti tokios įdomios.

Gaila, kad pertraukos metu, kad ir kaip stropiai dairiaus po salę, bet nepastebėjau nė vienos Clevelande gyvenančios solistės. O mano supratimu buvo ir joms ko pasiklausyti ir kuo pasidžiaugti.

Nepastebėjau ir eilės kitų tokių veikėjų, kurie labai daug kalba apie jaunimą, bet kai tas patrauklus jaunimas, net ir čia gimęs, rodo savo neeilinius gabumus, jie prapuola šeimyniniuose išgėrimeliuose ir tada mieliau draugauja su pilnu stikleliu, negu su tuo, anot jų pačių, brangiųjų jaunimu.

Teisingai savo kalboje pažymėjo Dirvos redaktorius B. Gaidžiūnas, baigdamas konkursinio koncerto programą, kad jame dalyvauja visa Clevelando šviesuomenė. O mano nuomone, tos šviesuomenės galėjo būti ir dar daugiau, bet, matyt, ji persikelia į tamsuomenę...

Aloiz. Strikaitis

KUR GAUTI?

Perskaičiau jau tris ištraukas iš K. Žuko knygos "Žvilgsnis į praeitį". Aiškiai įdomi knyga. Nors nemažą dalį esu skaitęs "Nepriklausomaj Lietuvoj", bet norėčiau ją gauti. Kas išleido, kas parduoda? (Parduo da ir Dirva. Red.).

Ta proga: Ir "N. L.", ir dabar "Dirvoj", taigi tur būt, ir knygoj yra parašyta, kad Raseiniuose, 1918 metų rudenį, iš Vilniaus, buvo gautas "oficiozas Lietuva". Argi "Lietuva" Vilniuje ėjo? Argi Vilniuj 1918 metais ėjo ne "Lietuvos Aidas"?

K. S., New Yorkas

Stasys Karnaitis, iš Chicago, rašo:

"Jau keturi mėnesiai, kaip esu Dirvos skaitytojų šeimos narys. Anksčiau apie Dirvą šiek tiek žinojau, bet gyvendamas nuošaliau, jos nebuvau matęs. Pas mane ateidavo kiti laikraščiai ir vis neprisiversdavau su Dirva susipažinti.

Mano nuomone, Dirva toli pralenkusi kitus laikraščius, ypač paveikslinė medžiaga, kuri gausi, įvairi ir labai vykusiai perduodama. Ir jei Dirva pajėgs išleisti tris kartus į savaitę, tada ji, atstodama dienraštį, galės dar labiau įsivirti. Nemanau, kad atsiras daug sąmonių lietuvių šeimų, kurios be Dirvos galėtų apsieiti. Ypač jei ją dar labiau pagerinsit".

Juozas Kaributas, iš Los Angeles, rašo:

"Malonu buvo susipažinti su Jūsų leidžiamą "Dirvą". Stebuosi iliustracijų gerumu. Galiu prisipažinti, kad iš mano gaunamų aštuonių skirtingų laikraščių nė vieno neprenumeruoju; jie siunčia tik, kaip bendradarbiui. Tad ir Dirvą kol kas paliksiu ateičiai.

Baigdamas linkiu geriausios sėkmės."

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink užsiprenumeruoti.

Lietuvių Enciklopedijos XVII-sis tomas

Kai pats vienas sėdžiu savo darbo kambaryje, kai rengiuosi ką nors dirbti, ieškau minčių ir vaizdų — akys dažnai sustoja ties aukšta lentyna, kurioje knygos baigia užpildyti visus plyšius. Toj lentynoj, lyg grenadieriai rikiuotėje, stovi ir Liet. Enciklopedijos tomai. Vyšninę viršelių spalvoj iš tolo spindi jų aukšinės raidės ir ornamentai. Prieš keletą metų ten stovėjo tik vienas L. E. tomas, vėliau du, trys, o dabar jau sužvilgo ir XVII-toji enciklopedijos knyga. Tai tikrai graži rikiuotė, mano lentynoje sudaranti patį įspūdingiausią kampą. Malonu į tuos tomus pažvelgti, dar maloniau suvokti, jog tai yra sava Lietuvių Enciklopedija.

Nors dienos ir metai skrieja, kaip debesys rudens padange, bet ir L. E. knygų eilė ilgėja. Net ne jau darosi, kad po metų kitų jau visi L. E. tomai stovės lentynoje, ir beveik kas ketvirtas mėnuo apsilankęs svečias nebebus sulaukiamas.

Tie lyriniai jausmai manyje sukilo, kai pavarčiau ir paskaitinėčiau L. E. XVII-jį tomą. Jis prasideda M raidės aptarimu ir baigiasi trumpa teisininko Mauragio biografija. M, kaip enciklopedijoje parašyta, yra devynioliktoji lietuvių raidyno raidė. Už jos, enciklopediniu žargonuariant, didelių raidžių nedaug teliko. Gal kiek didesnės bus tik P, R, S, T ir V. Taigi milžiniškų pastangų reikalaujančio darbo pabaigtuvės ne už jūrų marių. Manau, tu pergalės jausmu jau dabar gali gyventi L. E. leidėjas J. Ka-

počius, redaktoriai Pr. Čepėnas, J. Girnius, V. Maciūnas, J. Puzinas ir visa gausioji jos bendradarbių šeima.

Lituanistinės medžiagos L. E. XVII-me tome nėra tiek daug, kiek jos buvo XVI-jame. Tačiau šen ir ten, beveik pusšesto šimto puslapių knygoj, aptinki išsamių lituanistinių straipsnių. Daugiausia tai yra Lietuvos istorijos, mokslo, literatūros, religijos ir visuomenės vardai ir vaizdai. J. Girnius įžvalgiai aptaria

Prof. J. Puzinas

mūsų žinomąjį filosofą Antaną Maceiną, o J. Puzinas literatūros istoriką Vincą Maciūną. Be laiko 2-jo pas. karo metu tragiškai žuvusio poeto Vyto. Mačernio paveikslą davė A. Čipkus, savo kartos dainiui skirdamas prideramą vertinimą. J. Aistis su lit. mokslo metodin-gumu aptarė poetą J. Mačij-Kekštą, išskeldamas jo reikšmę mūsų literatūroje. Literatūros žinovo žodis yra duotas apie liet. tautos at-

gimimo dainių Maironį-Mačiulį. Mančiau, jog tai yra vienas įdomiausių lituanistinių straipsnių L. E. XVII-jame tome. Maironio asmenį ir jo kūrybą enciklopediniu mastu aptarė J. Brazaitis.

Be minėtų lituanistinių straipsnių, minimame L. E. tome yra žymiai daugiau Lietuvą ir lietuvių liečiančių rašinių, kaip V. Trumpos Magdeburgo teisė, J. Jakšto Magna charta libertatum, K. Avižonio Magnatai, A. Kučo Mahanoy City lietuviai, K. Barėno Mančesteris ir jo lietuviai, R. Krasausko Manivydai ir Mantigirdaitis, D. Jasaičio, Z. Ivinskio ir S. Jankausko Maras, V. Maciūno ir A. Salio Margiris, A. Mažiulio Margučiai, P. Reklaičio ir Z. Ivinskio Marienburgas, K. Avižonio Maskvos valstybė ir kt. Visi tie straipsniai yra parašyti savo mokslo srities specialistų, tad neabejotinai jie yra vertingas indėlis į liet. mokslo lobyną.

Tarptautine enciklopedine medžiaga XVII-sis L. E. tomas yra ypačiai turtingas. Norėdamas tos medžiagos tik ryškesnius puslapius paminėti, turėčiau prašyti bent keleto Dirvos skilčių. To L. E. tomo mokslinį svorį pajus kiekvienas, kuris jį turi savo knygų spintoj. Gi tie mano tautiečiai, kurie L. E. iki šiol neprisirengė prenumeruoti, gal tegu ir toliau tūno savo saldžiajame snauduly. Berods, savosios vertybės jau niekad jų neįjaušins ir nedžiugins. Aš tik tiek norėčiau jiems pranešti, kad ne visi mūsų broliai įsiraugę į savo asmeninį kiautą ir nevisi dar užmigo. L. E. XVII-jį tomą savo darbais užpildė apie 150 jos skyrų redaktorių ir bendradarbių. Argi tai nėra toji nuostabi lietuviškoji talka, toji šauni sutartinė, kurios atgarsiai bus girdimi ir anapus daugelio, daugelio metų?...

Septynioliktasis tomas, kaip ir ankstyvesnieji, yra gražiai ir skoningai iliustruotas. Ofsetinė spaudos technika, kuria dabar L. E. spausdinama, geresnius paveikslus "atlieja" be priekaištų. Kad mūsų enciklopedija yra taip dailiai lauzuoma — kaltas yra K. Simanavičius. Rūpestingas ir kruopštus L. E. XVII-jo tomo redaktorius yra prof. dr. Jonas Puzinas.

Kiek teko patirti, skubiai į priekį bėga ir L. E. XVIII-jo tomo darbai. Netrukus pralėkti savaitės, ir mes, pasiklausyti orkestro. Prieš išeidamas į darbą, jis jau bus sutvarkęs kambarius, paklojęs patalus, palaistęs gėles vazose. Geras vyras, nuodėmė būtų skystis, nors tarpais ir nuobodokas. Dar užpėnai toks nebuvo. Pakalbėdavo apie kariuomenę, apie politiką, dabar apie juos nę užsimint nebeužsimena. Niekas jam nebeįdomu. Neįprastas darbas sugadino nervus, pasidarė irzlus, susiraukęs...

Lyg ji būtų kalta, kad karininko kalaviją teko pakeisti į metalo stakles ir dvokiančius tepalus. Ir jai ne rojus išsėdėti visą dieną prie suvamos mašinos ir varyti siūlę po siūlės, kol galva ima kvaišti. Eidama pro auksakalio krautuvę, Veronika staiga prisiminė, kad šiandien Povilo gimtadienis. Ar nejuokinga, lygiai po penkiolikos metų prisiminti jo gimimo dieną?

Vitrinoje žvilgėjo išstatyti laikrodžiai, žiedai, žiebtuvėliai. Pačiame viduryje, ant tamsiai mėlyno aksomo, žėrėjo sidabrinės rankogalių sagty su dailiai išgraviruota monograma "P".

Povilas. O jeigu taip imt ir padaryt jam staigmėną! Veronika buvo gavus nemažą dovaną iš jo, kai dar buvo netekėjus. Vieną kartą jis padovanojo jai apyrankę, kurią ligi šiai dienai tebeturi, nors retai kada nešioja. Gintaras ne prie visų drabužių tinka. O jos tautinis kostiumas pasiliko mamos seklyčioje, netoli Klovainių.

Valandėlę pastovėjo ties vitrina, paskui patikrino pinigėnį ir įėjo į krautuvę.

Tegu jis žinos, kad ir po penkiolikos metų ji savo draugų neužmiršta.

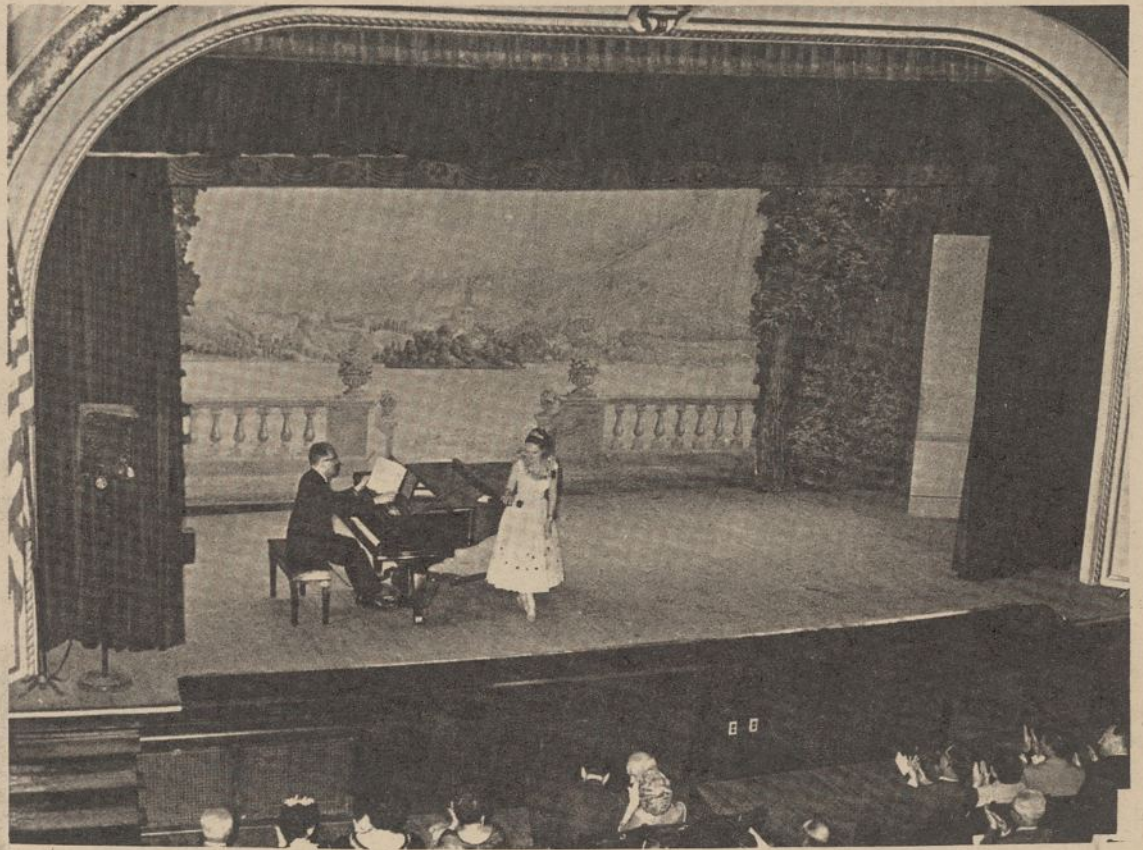
Valandėlę žiūrėjo vienas į antrą, netardami žodžio.

— Ar nesutrukdysiu?

— Kas čia kalba apie sutrukdymą. Aš gi laukiau jūsų.

— Galėtum sakyti "tavęs", kaip anais gerais laikais.

— Gerai: laukiau tavęs.

Daiva Mongirdaitė, jaunųjų dainininkų konkursiniam koncerte laimėjusi pirmąją vietą, akompanuojant B. Whittcomb, dainuoja dar vieną dainą. Dirvos nuotrauka.

Konkursas įvyko, bet nieko naujo nepaaiškėjo

Laisvoji Lietuva skelbė konkursą parašyti straipsniui tema: Kokios specifinės priežastys pastūmėjo dalį Amerikos lietuvių į komunizmą ir kokių priemonių reiktų imtis, kad visus arba dalį suklaidintų ar suklaidusių būtų galima grą-

V. RASTENIS

žinti į tikrųjų lietuvių tarpą.

Viena prasme konkursas pavyko: susilaukta net 28-ių straipsnių. Buvo atgarsių ir visuomenėje, paliestųjų spaudoj ir netgi komunistinėje spaudoje Lietuvoje! Nors ten ir tyčiojosi iš to konkurso, bet vistiek Lietuvoj žmonės apie jį sužinojo.

Bet iš esmės konkursas tik įvyko, o ne pavyko. Premijuotasis straipsnis (reiškia — iš 28-ių geriausias) nei į vieną konkurso rengėjų pastatytą klausimą neatsako. Į pirmąjį klausimą autorius (V. Alantas) sako, kad "komunizmo prasiplatinimo priežastys maždaug buvo visur tos pačios".

Turbūt geriau būtų buvę, jei atsakius, jog specifinių priežasčių lietuviams komunistėti nebuvo, būtų buvę ir sustota. Tolesni aiškinimai sudaro įspūdį, lyg tartum prokomunistiškumas (tiksliau "probolševikiškumas") Amerikos lietuviuose bene bus atsiradęs tik apie 1929-1930 metus, kai Amerikos ekonominis gyvenimas "sušlubavo" (!). Iš tikrųjų jau anais minėtaisiais varginaisiais laikais prieš pirmąjį karą aklieji kapitalistai sugebėjo sukurti dirvą revoliuciniams socializmo šūkams skliti Amerikos dar-

bininkijoje. Neaplinkė tie šūkiai ir lietuvių. Viršūnėse socialistai skilo anksčiau, o Amerikos lietuvius tas skilimas ir jų dalies prie bolševizmo paskrypimas pasiekė pirmojo karo metu (Kapsuko lankymasis) ir ypač karui baigiantis, kai bolševizmas įsigalėjo Rusijoje ir kūrėsi legenda apie darbininkijos rojų žemėje, t. y. 1916-18 metais.

Ne visai pagrįstas ir tas teigimas, kad "Gausingai klištelėjo vandens ant raudonojo malūno Amerikos politika antrojo pasaulinio karo metu". Kiek tai liečia Amerikos lietuvių, tai probolševikų nuotaka, tada, be abejo, buvo smarkiai pakilusi. Bet neatrodo, kad ir jų eilės tuo pačiu metu būtų žymiai pagausėjusios, ar kad tada būtų juose įvykęs koks naujas ir jau galutinis apsisprendimas už bolševizmą. Tas apsisprendimas, juose jau yra nuo anų pirmojo karo laikų.

Amerikos lietuvių probolševikus autorius apibūdina, kaip senų žmonių grupę, kuriems jau sunku savo supratimuose persilaužti. Tad be reikalo kitu atveju jis juos vadina už raudonų barikadų apsikarusiais. Barikados yra kovos reikmenys, o čia gi nebe kovotojai. Jie ne už raudonų

(Nukelta į 6 psl.)

Rašytojas Stepas Zbarskas. Alg. Žuko nuotrauka.

STAIGMENA

STEPAS ZOBARSKAS

Eidama šaligatviu, Veronika truputį nervinos. Gal nereikėjo kviesti Povilo tada, kada jos vyro nebuvo namuose. Kaimynai — žydai ir italai — nieko nesakys, jie nesidomi svetimais reikalais, bet jai darėsi neįauku. Ji dirsterėjo į laisvą, kurį visą savaitę išsinešiojo rankinuke, ir dar kartą perskaitė pažįstama ranka parašytus žodžius:

"Nustebysi gal, sulaukus mano laiško. Ir gal čia pat suplėšys. Bet aš vistiek rašau, norėdamas pranešti, kad jaunų dienų draugas tebėra gyvas ir sveikas. Ne tik sveikas, bet ir amerikonas. Jūs gal ir piličiai pasidarė, renkat Amerikai prezidentą ir doleriais pečius kūrenat. Aš tebesu grinorius, mano skrybėlė tebekvepia Europos oru ir Atlanto sūrymu. Bet būčiau labai laimingas, jeigu galėčiau pasikalbėt su buvusiais bičiuliais ir pasidalint jų patyrimu. Parašykite, ar būsit namie ateinantį penktadienį. Kaip tik žadu užsukti jūsų padangėn."

Santūriai parašyta, ir vistiek ji neišdriso parodyti Pranui, nenorėdama sukelti pavydo, nes jos vyras gerai žinojo, kad Povilas buvo Veronikos pirmoji meilė. Iš karto buvo benumetanti laišką į šiukšlių dėžę, bet paskui pagalvojo, kad būtų labai negražu iš jos pusės, jeigu nors keliais žodžiais jo nepasveikintų. Tie treji metai, praleisti Kauno kavinėse, Panemunės paplūdimiuose ir Vilniaus teatruose negali būti visiškai užmiršti. Paėmė atviruką ir parašė: "Atvažiuokit. Laukiu".

Prano jau nebebus namie, kai ji sugrįš. Ir vaikai šiandien linksminsis parke, nes ten įtaisė naują žaidimų aikštę. Ten jie galės pajodinėti ant neužaugų arkliukų ir

Veronika pažvelgė į jį didelėmis, tamsiai žalsvomis akimis, o Povilas senu europietišku papročiu pabučiavo jos ranką.

Jis neatrodė pasenęs, tik plaukai vietomis žilsterėję, o kaktose kelios raukšliukės atsiradusios. Šypsena ir judrios rudos akys tebebuvo tokios pat, kaip prieš penkiolika metų. Toks pat tiesus, pailgo veido, siaurųjų lūpų, toks pat elegantiškas. Stebėtina mažai jį pakeitė tremtis.

— Tikiu, kad ponios Verutės vyras nesupyks, jeigu aš dar karą pabučiuosiu rankutę to tokio iii-ilo nesi-matymo.

— Žinoma, kad ne, — atsakė Veronika, truputėlį iškaitus. — O jeigu ir norėtų pykti, negalėtų: dirba vakarinę pamainą. Žinote, truputį daugiau moka, o kai bosas pasiūlo, nelengva ir atsisakyti.

Išgirdęs, kad vyro nėra namie, Povilas pasijuto laisvesnis ir gyvesnis. Laikydami už rankų, jie dabar kopė laiptais aukštyn.

— Verutės vyras — praktiškas žmogus, ne toks, kaip aš. Aš visai nėjau į darbą, kad turėčiau laiko gerai nusi-skust ir atvažiuoti čia, kaip tikras dabata.

— Nebuvau tikra, kad atvažiuosiu, — pasakė ji, kai abu suėjo į prieškambarį. — Kitaip, būčiau prikabinus Praną pasilikti. Žinau, kad ir jam būtų malonu susitikt seną pažįstamą.

— Turėtum žinot, kad aš nelengvai pažadu, bet kartą pažadėjęs — ištesiu.

"Čia jis man taiko", pagalvojo Veronika, kabindama jo apsiaustą ir padėdama šalimis dovaną, kad paskui nereikėtų jos ieškoti.

Svečias patogiai atsisėdo į fotelį ir išsiėmė sidabrinį portsiagarą.

— Rūkai?

— Ne, ačiū, dar neišmokau.

(Bus daugiau)

Kredencialų šešelyje 2

Norėdami išeiti sausi, į vandenį stumdo kitus

J. ŠNARYS

Žmonės tiki, kad Roma vadovaujasi moraliniais dėsniais, o ne pagal besikeičiančius faktus ir ne pagal grobikų tarptautinei bendruomenei primetamus įstatymus. Šitokiomis aplinkybėmis reikalaujama iš Lietuvos kredencialų, Vatikanas parodė tik nepalankumą.

Kitas (apologetas iš Romos) dar grasina: būkit Romai nuolankūs — jos mums dar gali labai prireikti. Žinoma, gal. Mums jos prireikė jau daug kartų. Bet, jei, anot Dr. P. Varnaičio, ir vėl prireiktų, tai gal vėl tektų turėti reikalų tik su kanceliarija ir su jos "šimtmetinėmis, tradicijomis".

Pirmiausia visuomenė (po Vatikano potvarkio) buvo nuraminta: "padėtis Romoje, kaip Washingtone". O, jei kaip Washington, tai gerai. Betgi Washingtonas — tai ne Roma, jis niekad nesiskelbė esąs kieno nors tėvu, Vašingtonas neturi nė tokio autoriteto, kaip Roma. Dar mums stovyklose esant, Washingtonas buvo komunistų sąjungininkas... Tai vienas dalykas.

O antra: Washingtono vyriausybės nuolat keičiasi, gi Romos moralinis autoritetas pasilieka tas pats, nors vietoj Pijaus XII-tojo į sostą atsisėdė Jonas XXIII. Ko laukiam iš Romos, negali tikėtis iš Washingtono, kuris žiūri pirmiausia savo reikalų ir atsižvelgia į amerikiečių visuomenę. Tuo tarpu Roma dedasi visų skriaudžiamųjų prieglauda ir paskutinė viltis.

Kai kurie, pav. marijonas Dr. J. Vaišnora piktinasi, kad visuomenė bruzdėjo ir protestavo, bet iš kitos pusės patenkintas, nes esą "galėjo blogiau atsitikti". Tuo pačiu paneigia tą pasaką, kad "Roma geriau žino", ko mums reikia. Esą pasiuntinybė galėjo visai panaikinti, ne tik pažeminti. Tai gi Romos kanceliarija ne tik ne geriau už mus žino, bet priešingai: ją negalima net pasitikėti.

Lietuviškoji visuomenė turinti budėti — tokia gaida užbaigia savo pranešimą iš Romos Dr. J. Vaišnora ("Draugas", I. 27). Pasirodo, kad "simbolio" jau neužtenka, nes prie Romos reikalinga sustiprinta mūsų sargyba. Visi, kaip vienas, laikraščiuose ir šiam reikalui sušauktuose susirinkimuose pareiškusieji savo nuomonę sutaria, kad įvykis visuomenę užtikto nevieningą ir susiskaldžiusią. Žinoma, susiskaldymas yra blogas dalykas, bet meilei ir palankumui iš Vatikano priimti nebaisus. Susiskaldymas baisiai pavojingas tik

priešo atžvilgiu. Bet kas tas priešas? Roma?

Ir dar negana: "Naujiene" ir kitur netrūko balsų, kad esą, kai bus sušauktas ekumeninis suvažiavimas, galės būti pakviestas ir soviet. Lietuvos atstovas. Todėl, anot laikraščio, turim būti atidūs ir sekti. Atseit, iš tos pačios Romos laukiam naujo "trikso". Taigi jau visuomenė turi budėti, ne tik tas vadin. mūsų simbolis, kuris dabartiniame nuomonių pasikeitime (pav. pagal J. Augustaitį II — 2 d. "Naujiene") turėjo būti labai geru ir gudresniu diplomatu, negu kad turime prie pasaulinio pobūdžio vyriausybės. S. Girdvainis pradėtas kaltinti neveiklumu: kam nesužinojęs, kas apie kard. Višinskio išpareigojimus buvo rašyta vokečių leidiny "Herder Korrespondenz, Orbis Catholicus" ir kituose katalikų žurnaluose, kodėl neskaitęs šveicarų laikračių, iš kurių Girdvainis būtų sužinojęs, ko Vyšinskis siekęs Vatikane. Girdvainis kaltinamas, kodėl nesuvokęs š. Sosto politinio pulso permainos. Tai kur gi čia pasitikėjimas Roma, jei turim būti "parengties padėtyje"?

Jau ne simbolio mums reikia, bet ypač gabaus diplomato, kuris iš anksto, pajutęs gresiantį iš Vyšinskio pavojų, savo žygiais atnariotų mums kenksmingas svetimųjų užmačias. Kaip nepakankamai pajėgiančiam veikti pakitėjusioj Romos biržoj, Girdvainiui siūloma atsistatydinti.

Aš nežinau p. Girdvainio sugebėjimų. Bet greičiausia ir jis, kaip ir kiekvienas padorus lietuvis, jokių blogų staigmenų iš Romos nesitikėjo. Klausimas, ar bet kokio jo maršai ar demaršai prieš Vyšinskio atvykimą būtų ką padėję. Juk tai būtų buvęs "užbėgimas už akių", kurį taip tramdė dalis mūsų laikraštijos, nes tatau būtų galėję "dar labiau pabloginti padėtį". Be to, anot Dr. J. Vaišnoros, Vatikano diplomacija nėra pratusi atskleisti savo planus arba skelbti paskubintus pareiškimus. Gi teiraujantis, buvo atsakoma neaiškiai, suktai, būtent: stengiamasi išspręsti jums palankia prasme.

Sunku eiliniam žmogui žinoti visas diplomatinio protokolo (elgsenos) smulmenas, ypač tokioje biurokratinėje kanceliarijoje, kaip pasirodė esanti Roma. Kažin, ar Girdvainis ar kas nors kitas, kad ir labai apsisukrus ir apdairus, galėjo

ką padaryti. Nors svetimos kalbomis, o netrukus ir savi laikraščiai jau būnyte būnijo ir liet. visuomenė jau numanė, kad mūsų pasiuntinybei prie Apašt. Sosto kas nors atsitiks (faktiškai Vatikano kanceliarijos glūdumoj buvo svarstoma, tik koks turėtų būti galutinis pažeminto "simbolio" pavadinimas: charge de affaires ar geran des affaires), min. Girdvainis dar negalėjo atsiliepti, nes pagal tą diplom. etiketą dar jam ne laikas veikti.

Betgi kas nors turi būti kaltas ir kaltininkai tokiu atveju vis surandami. Mūsų visuomenės dalis, pajutusi, kad keltas, ant kurio ji stovi, pradėjo siūbuoti ir vanduo semti kijas, vis dėlto ir šiuo atveju, norėdama išeiti sausi, ėmė į vandenį stumditi kitus. Kadangi Roma turi būti virš kritikos, tai atpirkimo ožys tapo primestas saviems. Girdvainis, nors ir "simbolis", buvęs nepakankamai pamaldus, Vatikanui atrodęs pilkas, neįspūdingas ir t.t.

A. D. Joteikis (II. 19 d. "Naujiene") užgiedoja dar tokią priekaištą: girdi, ar mūsiškiai atstovai Romoje "geriau nusimano, pav. už šio krašto (= JAV) prezidentą, valstybės sekretorių ir kitus, kurie šaukia konferencijas ir per spaudos atstovus informuoja visuomenę apie svarbius politinius įvykius ir apie savo numatomus žygius!?"

Vėl gi: inž. V. Ragelis I. 8 d. "Naujiene") rašo: "Ne paslaptis, kad Vatikano valstybė turi geriausią pasaulyje žvalgybą ir yra gerai painformuota apie tai, kas kur darosi. Taigi, anot jo, popiežius dėl menko Lietuvos atvaizdavimo Briuselio parodoje ar už kitus atstovo apsileidimus ryžosi elgtis taip, kaip būtų pasielgusi Lietuvos vyriausybė, atseit, atleisti iš pareigų. Reiškia: Vatikanas norėjo atsikratyti tokiu pasiuntiniu, kuris negina savo valstybės reikalų. Kažin, ar toks atvejis yra žinomas diplomatinėje istorijoje?"

Betgi L'Osservatore Romano apie Lenkijos ambasadorių ir mūsų atstovą rašė giriamai: "jų (pasiuntinių) savybės ir veikla, išvystyta per ilgus metus sunkiausiomis sąlygomis, padaro juos ypatingai užsi-

NAUJAS PATARNAVIMAS JUMS

Kadangi daugelis žmonių užmiršta atnaujinti savo leidimus automobiliams vairuoti, o, laiku neatnaujinus leidimą, gali prireikti iš naujo laikyti egzaminus, todėl mūsų draudimo agentūra maloniai patarnaus Jums, mėnesį prieš leidimui pasibaigiant primindama Jums, kad laikas atnaujinti leidimą.

Visa kas reikalinga: užpildykite žemiau pridėdamą kuponą ir pasiųskite:

PAULINA MOZURAITIS-BENNET
Insurance Agent
13706 Benwood Ave.
Cleveland 5, Ohio

Kuponas:
Pavardė

Adresas

Telefonas

Kada baigiasi leidimas

Dirvos konkursinio koncerto šeiminkės, suorganizavusios turtingą ir skanų bufetą. Iš kairės: M. Dunduraitė, N. Gaidžiūnienė, O. Jokubaitienė, R. Orintienė, P. Karosienė ir E. Steponienė.

Dirvos nuotrauka

tarnavusius pagarbos ir įvertinimo". Nežinia pagaliau, kuo šiame nuomonių samysyje tikėti.

Dr. J. Vaišnora teigia, jog svetimieji, kad ir turėdami geras intencijas, ne visada supranta mūsų troškimus. Taigi, jei tie svetimieji yra Roma, kas gi tada

yra "savi"? Turim jau ir šiaip daug svetimų. Norim bent vieną "savą" turėti. Nuo kada tie vatikaniečiai mums "svetimi"? Kas tada yra "savi"? Tiesa, italai mums svetimi. Bet Roma juk visų tėvas — taigi ir Lietuvos, ypač lietuvių tautos, kaip Marijos žemės.

Po visų "meilių", kurių tikėjimės Vatikane, pasirodo jų neturim. Iš Dr. P. Varnaičio patiriame, kad "kitų prielankumą mūsų tautai ir paisymą švenčiųjų jos teisių — gyventi laisvai ir nepriklausomai" dar turime laimėti". (Bus daugiau)

Eagle Stamps dededa dar daugiau prie jūsų sutaupymo

the **MAY** Co's **2 BASEMENT** stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Su sunkiu
guminiu
pamušalu!

Dar vienas pirkimas!

9x12 pėdų plaunami
skulptūrinio rašto kilimai

SU SUNKIU
GUMINIU
PAMUŠALU

25.⁸⁸
Complete

Šios populiarios
spalvos:

- Pilka
- Aqua
- Sandalwood
- Cinnamon
- Mos žalia
- Rose
- Balta

Šie gražūs, geros rūšies 9x12 pėdų, aukšto ir žemo skulptūrinio rašto cotton kilimai pagamins bet kurį kambarį namuose. Kilimai yra pilnai plaunami ir dėl saugumo turi nuslystamas apačias. Jūs gaunate ir pamušalą, ir kilimą šia žema kaina.

The May Co.'s Basement Rug Department Downtown and On the Heights

Konkursiniam jaunųjų dainininkų koncerte, svečiai balsuoja, rinkdami geriausią dainininkę. Iš kairės: I. Jonaitienė, Dr. D. Degesys, V. Kazakaitis, A. Praškevičius, B. Rekus ir kt.

Dirvos nuotrauka

Jų nuotyčiai dar nesibaigė... 3

"Duce, traukitės nuo lango!"

Sušuko Skorzeny, pamatęs Mussolini.

Pagaliau, po trijų savaičių sekimo, į Skorzenio rankas pateko vieno italų kareivio laiškas, rašytas merginai iš Ponza salos, kur anksčiau buvo laikomi antifasistai. Anot laiško, Mussolini užėmęs anksčiau kalinčių asmenų vietas. Kitas pletus italų jūrų karininkas prasitarė, kad jo kreiseris pasiėmė globoti labai svarbų asmenį Ponza saloje.

Apie tai Hitleris buvo įspėtas ir jis atgal telegrafavo: "Pulkite kreiserį". Bet jau vėlu. Kreiseris išplaukė į Sardiniją. Duce buvo perkeltas į karo uostą Santa Madalena ir laikomas Weberio viloje.

Skorzeny nuvyko į vietą ištirti. Jis gavo patvirtinimą, kad Mussolini tikrai esąs laikomas Weberio viloje. Bet vokiečių žvalgybos viršininkas adm. Canaris buvo kitos nuomonės: Mussolini esąs nugabentas į vieną salėlę prie Elbės.

Dienos bėgo, ir Hitleris pradėjo nerimauti, kad nieko dar nepadarė Mussoliniui išlaisvinti. Jis nutarė sušaukti karo tarybą "Vilko apkasuose" ir iššaukė Skorzeny.

Rytprūsių laukai jau buvo nusidažę rudens spalvomis, ir didžiojo žemėlapių kambario židiny degė mallos. Kairėje Hitlerio sėdėjo Ribbentropas, o dešinėje Keitel ir Jodl. Posėdy taip pat dalyvavo admiralas Doenitz ir maršalas Goering. Skorzeny išdėstė puolimo planą iš sausumos ir jūros. Planas buvo priimtas. Bet naujas smūgis. Pervėlai! Mussolini vėl buvo išvežtas. Kur?

Vokiečių žvalgyba perėmė italų šifruotą telegramą, kurioj buvo sakoma: "Sustiprinkit Gran Sasso saugumą".

— Kas pasirašė įsakymą? — paklausė Skorzeny. — Cueli.

— Gen. Cueli! — sušuko Skorzeny. Tai karininkas, kuris atsakingas už Mussolini. Jei tik tai nėra apgaulė, mes esame teisingame kelyje.

Gran Sasso yra Apeninų kalnyne aukščiausia viršūnė, siekianti 9.000 pėdų ir yra per 120 mylių nuo Romos. Ten galėjo būti tik viena vieta, kur galima buvo paslėpti Mussolini, tai žiemos sporto viešbutis Campo Imperator 6.000 pėdų aukščio viršūnėje.

Skorzeny su savo vyrais aptarė puolimo planą. Buvo nutarta pulti iš sklandytuvų, kad italų sargyba negirdėtų prisartinančių lėktuvų motoro ūžesio. Bet specialistai aiškino, kad tai beveik neįmanoma, nes prie viešbučio tėra tik maža aikštelė, kurioj sunku būsią sklandytuvams nusileisti. Kito pasirinkimo nebuvo. Skorzeny su Radl aptarė visas smulkmenas. Pagrobime dalyvaus 12 sklandytuvų. Pats Skorzeny bus trečiajame, kad pirmieji du jį pridengtų. Viskas buvo, kaip baletas, iki smulkmenos nuspręsta.

1 val. po pietų Skorzeny su savo vyrais pakilo į orą. 11.070 pėdų aukštyje jie pakliuvo į didelį debesį. Išlindus laukė nemalonai naujiena: lėktuvai nr. 1 ir 2 su sklandytuvais dingę. Skorzenio lėktuvas su sklandytuvu atsidūrė prieky. Kad geriau galima būtų stebėti, Skorzeny grindyse išpiovė skylę. Lėktuvas skrido teisinga kryptimi ir Aquila slėny pamatė vokiečių parašutintinkų sunkvežimius, supančius viršūnę iš kitos

pusės. Staiga lakūnas parodė ranką į pastatą. Tai buvo Campo Imperator.

— Atsikabinti! — įsakė Skorzeny.

Sklandytuvą atsikabino ir lėktuvas dingo, o kartu su juo ir motoro triukšmas. Dabar girdėjosi tik vėjo švilpimas sklandytuvo sparnuose. Lakūnas darė posūkį, ieškodamas vietos nusileisti. Bet jos nesimatė.

— Aš ir dabar matau lakūno nerimaujančią veidą, — pasakoja Skorzeny. — "Leiskis prie viešbučio!", įsakiau jam. Vėjo švilpimas padidėjo ir ltn. Meier atidarė parašutą, kad sušvelnintus nusileidimą. Kažkas subraškėjo. Užmerkiau akis. Vėl naujas stiprus subraškėjimas. Mes nusileidome...

— Mes turėjome lygiai tris minutes uždaviniui atlikti, — toliau pasakoja Skorzeny. Pirmasis mano vyrų išsoko pro atplėstas sklandytuvo duris. Buvome per 50 pėdų nuo viešbučio. Aplink buvo uolos. Aš greit išsokau su ginklu rankoje, primindamas savo vyrams: "Vartokit ginklą, tik man įsakius!". Ir greit pribėgau prie italo sargybinio, kuris dar nebuvo atsigavęs iš nustebimo.

"Mani in alto!" (rankas aukštyn), — surikau ir pasileidau tolyn. Įsilaužėme pro pirmąsias duris. Kambarį vienas italas kareivis sėdėjo prie radijo. Koja išvertėme jį iš kėdės ir su automato buože sudaužėme aparatą. Staiga pamatėme, kad iš šio kambario nėra jokio praėjimo į viešbutį. Atsisukome atgal ir buvome priversti bėgti aplink visą viešbučio pastatą. Viršų per 9 pėdas nuo žemės buvo terasa. Vienas mano puskarininkų pasilenkė ir

per jį aš užsikoriau į teresą. Kiti mane pasekė. Staiga viename lange pamatiau stambią galvą. Tai buvo Mussolini. Aš jam sušukau: — Duce, traukitės nuo lango! Traukitės atgal!

Prieš mus buvo didžiosios viešbučio durys. Italai kareiviai bandė pastoti kelią. "Mani in alto! Mani in alto!" surikau. Iki šiam laikui dar niekas neiššovė. Palikęs Radliui susidoroti su italais, aš šuoliais laiptais užbėgau į viršų, bandydamas patekti į kambarį, kurio lange mačiau Mussolini. Įsiveržiau pro vienas duris. Mano laimė. Kambarį stovėjo Mussolini, apsuptas dviejų italų karininkų, kuriuos tuoj pristaciau prie sienos. Iš užpakalio atbėgo uždusęs ltn. Schwerdt, ir lange pasirodė prakaitu apsiplieskiojęs vyras. Pagaliau atvyko ketvirtoji grupė, kurios vadas kpt. Menzel atšliaužė pilvu, mat, nusileisdamas sklandytuvu, jis nusilaužė koją. Praėjo keturių minučių ir už dviejų virš viešbučio plėvėsavo balta vėliava. Tada aš atsisukau į Mussolini ir vokiškai pasakiau: "Duce, aš esu atsiųstas fiurerio jums išlaisvinti".

Mussolini buvo smarkiai pasikeitęs, pasakoja Skorzeny. Gyvas dar buvo tik jo juodas žvilgsnis. Nežiūrint stambaus sudėjimo, rūbai ant jo kabojo. Veido spalva buvo gelsva kaip numirėlio. Ir skruostus dengė trijų dienų barzda. Jis man ilgai spaudė ranką, paskui pradėjo pasakoti apie savo areštą. "Aš buvau tikras, kad mano draugas Adolfas Hitleris manęs neapleis. Aš bučiuoju išlaisvintoją". Nežiūrint nuovargio, jis papasakojo kai kurias

smulkmenas savo arešto, paskui pasiteiravo apie savo šeimą.

— Badoglio vyriausybė internavo jūsų žmoną ir du vaikus jūsų namuose Rocca della Carminata, bet šią valandą mano komandos vyrai daro žygius jiems išlaisvinti.

— Ačiū iš visos širdies, — pasakė Mussolini.

Kelioms dienoms praslinkus po šio įvykio, Churchillis Anglijos parlamente pasakė, kad Mussolinio išlaisvinimas esąs sąjungininkams didelis smūgis, nes Badoglio vyriausybė ruošėsi jį išduoti sąjungininkams. To nebūtų atsitikę, sakė Churchillis, jei sąjungininkai nebūtų praradę kontrolės. Tai įrodo, kad modernusis karas duoda įvairiausių galimybių... — Taip, įvairiausių galimybių, — sako Skorzeny. — Tačiau Vakaruose tos galimybės pastebimos pervė-

IŠ MOKSLO KALVĖS (2)

Žemės paviršius keičiasi

Tie faktai tegali būti išaiškinami tik staigiu klimato pakitimu. Tokį pakitimą galėjo iššaukti žemės plutos pasistūmėjimas, padidinęs vulkaninių išsiveržimų skaičių, ir tų išsiveržimų pasekoje aptemdžius atmosferą dideliu vulkaninių dulkų kiekiu. Meteorologas Humphrey prieš keletą metų išskaičiavo, kad tik vienas didelis išsiveržimas (Katmai ugniakalnio Aliaskoje, 1912 m.) šilimą žemės paviršiuje kuriam laikui sumažino 20 nuosimčių.

Taigi, tenka prileisti, kad mamutai žuvo didelių pūgų ir šalčių metu, kuriuos iššaukė vulkanų išsiveržimai ir tų išsiveržimų sukeltos dulkės. Toliau tenka prileisti, kad gyvulių lavonai išistos tūkstančius metų išsilaukė nesugedę dėlto, kad to-

Skorzeny su Mussoliniu, apleidžiant Campo Imperator viešbutį.

lai. Štai kodėl amerikiečiai pralaimėjo šaltąjį karą.

— Pralaimėjo? — paklausė Skorzenio prancūzas žurnalistas. — Gal norėjote pasakyti: pralaimi.

— Ne. Jie pralaimėjo. Ir aš jums pasakysiu kur... kaip... ir kodėl.

Kitame numeryje: Kodėl Amerika pralaimėjo šaltąjį karą?

KOKIA LINKSMA KOMBINACIJA. DŽIAUGSMAS...

DRAUGAI... IR UGNIM VIRTAS STROH'S

Džiaugsmas ten, kur jį randi. Ir jūs visada rasite, kada lengvesnis, švelnesnis Stroh's alus yra netoli. Nuo pirmo gurkšnio iki paskutinio lašo, joks kitas Amerikos alus neturi skonio, kaip Stroh's. Valgant kitur ar namuose, pridėkite ir Stroh's prie savo smagaus laiko!

JUMS PATIKS
Stroh's
ŠVIESESNIS

DABAR UŽ VIETINĖS KAINAS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Mich.

Šis atradimas sukrėtė anglų geologo Sir Charles Lyell teoriją, kuris skelbė, kad ankstyvesnieji periodai vystėsi tuo pačiu greičiu, kaip dabar. Geologas Leland Horberg neseniai radio-carbon metodu įrodė, kad paskutinio ledynų periodo metu tas procesas vykęs greičiau. Taigi, turėjęs būti faktorių, kurio šiandien nėra. Čia aišku, kad vulkaninės kilmės dulkės staiga iššaukė temperatūros kritimą ir sudarė branduolius, kondensuojančius drėgmę, ir to pasekoje kilo milžiniškos liūtys.

Kitas, taip vadinamasis jonio metodas, naudotas nustatant sluoksnių amžių žirgų jūros dugne (Antarktyje), parodė, kad Antarktis per paskutinį milijoną metų pergyveno keletą ne ledyninių periodų, o paskutinis ledynų laikotarpis žirgų jūroje prasidėjo tik prieš 6.000 metų. Iš to aiškėja, kad ledų formacijos pietinio ašigalio srityje prasidėjo vienu metu su ledų tirpimo laikotarpiu Šiaur. Amerikoje.

Prof. Hapgood rašo, kad jis vieną kartą apie tai kalbėjęs su prof. Eisteinu, ir pastarasis taip pat išreiškęs įsitikinimą, kad tuos faktus tegalima esą išaiškinti tik žemės plutos slinkimu, būtent: šiaur. Amerika nutoles nuo šiaurės ašigalio, o Antarktis tuo pačiu metu pasistūmėjo į pietinį ašigalį.

Kaip ir kodėl žemės paviršius galėtų slinkti? Prof. Hapgood su savo bendradarbiai ilgai ieškojo bendro faktoriaus tarp įvairių, iš paviršiaus gana negiminingų problemų ir sukūrė naują hipotezę.

Žemė turi 6400 km. diametrą ir, kaip tikima, skystą iš visų pusių spaudžiamą branduolį iš geležies ir mineralų tirpinio. Tą branduolį gaubia trys sluoksniai. Apatinysis ir storiasiausias, vadinama mezosfera, yra kelių simtų kilometrų storio masė, žemės gelmių spaudimo išlaikoma vieningam pavidale. Sekantis sluoksnis, vadinama astenosfera yra tiršta elastinga masė, nenustatyto storumo. Ją gaubia 30-60 km.storio žemės pluta.

Mokslininkų (H. Hapgood ir J. Campbell) hipotezė: žemės pluta galinti slinkti astenosferos paviršiumi, o vidiniai sluoksniai liekja vietoje.

Normaliai tarp astenosferos ir žemės plutos yra tam tikra pusiausvyros būklė, vadinama izostazija. Jei kuri viršutinės dalies vieta perkraunama svoriu, kaip ledynais arba kalhynais, ji įdumba į astenosferą. Ir pusiausvyra išsilygina. Bet staigus vulkanų prasiveržimai gali tą pusiausvyrą sugriauti ir tada, esą, atsitinka, kaip mašinos smagračiui išsiregulijavus: neišlygintas svoris plėšia į vieną pusę.

Ledynai Antarkties zonoje apima apie 15 mil. kv. km., jų storis vidiniškai siekia per 1,5 km. Tai sudaro neišsivaizduojamą svorį, būtent 25.000.000.000.000.000 (dvidešimt penkis kvadrilijonus) tonų. Matavimai yra parodę, kad tų ledynų centras yra nutoles nuo ašigalio apie 500 km., taigi jie nėra sukimosi ašies gale ir turi iššaukti išcentrinę jėgą.

Skaiciavimų išvados mokslininkai nurodo, kad ateityje vakarinis žemės pusrutulis turėtų pasistūmėti į pietus, o rytinis į šiaurę. Kitaip tariant, šiaurinė Amerika atsidurtų tropinėje zonoje ir gal kiek įdubtų, o Sibire tektų laukti ledynų susiformavimo. Daugelis Indijos žvėrių rūšių, neturėdami sausumos trauktis į pietus, turėtų išnykti. Europa ir Afrika savo pozicijų veik nepakeistų. Tačiau tos gėsdinančios pranašystės taip jau greitai neišsipildysiančios. Jau tokiame žemės plutos pasistūmėjimui prasidėjus, praėtų keli tūkstančiai metų, iki jis baigtųs. (Pabaiga)

KONKURSAS ĮVYKO, BET...

(Atkelta iš 3 psl.)

barikadų, o tik raudonom kiauše susitraukę.

Perdaug kreditų Maskvai duodama, pavadinant bolševikuojančius Amerikos lietuvius Maskvos sukirptais lietuviškais manekenais. (Beje, argi manekenus kerpa?). Tų žmonių galsoveną suformavo ne Maskva, o trečias ar ketintas vanduo nuo Markso ir jo apaštaly šukių. Tik dabar iš Maskvos (tegu ir per Vilnių) ta galvosena palaikoma, kad nenukryptų nuo tako. Kai Maskvoj dar nebuvo bolševikų, ir kai apie nepriklausomą Lietuvą mažas kas tedišo užsiminti, šiems žmonėms jau buvo įkaltas į galvą šukis, kad proletarų internacionala s

yra aukščiau už nacionalizmą. Jų iliuzijoje nebėra Rusijos, yra tik proletarų valstybė, kurioj visos tautos gali būti laimingos... Kito kio supratimo jie neturėjo. Tad gal negalima jų kaltinti, nei kad jie išdavikai.

Savotiškai atrodo sąlyga, kad "mes savo komunistams galėtume daug ką atleisti, jei jie būtų tautiniai komunistai, jei jie savo idėjas stengtųsi įgyvendinti lietuvių bendruomenėje demokratinio būdu, jei jie petys petin kovotojų su visais lietuviams dėl Lietuvos laisvės atgavimo, jei jie būdami komunistai nenustotų būti lietuviai patriotai"... Kitaip sakant, jie turi atmesti proletarinį internacionalizmą ir proletariato dik-

tatūrą, vieton to priimti nacionalizmą ("buržuazinį") ir demokratiją. Bet tai bus jau ne "tautinis komunizmas", o perėjimas į socialdemokratų, jei ne toliau dešinėn... Kitaip sakant, atšaukimas daugiau kaip prieš 40 metų padaryto žingsnio. Tik tokia sąlyga V. Alantas sutinka kalbėtis su dabartiniais probolševikais. Bet, jeigu tokia sąlyga jau būtų, tai ir pasikalbėjimų nebereiktų. Nebūtų reikalo nei straipsnį rašyti, nei konkursą skelbti...

Straipsnyje daroma dar eilė priekaištų probolševikams dėl nebuvimo galimybės su jais susikalbėti. Esą, "Jie nedalyvauja mūsų susirinkimuose, jie nesideda į Lietuvių Bendruomenę... vengia asmeninių kontaktų..." Gal ir tikrai jie nenori rodytis mūsų susirinki-

muose ar su mumis kalbėtis. Ko norės žinodami, kad juos laikom ir vadinam išdavikais, priešais ir t.t. Bet neužmirškime, kad mes gi jų ne tik nekviečiam, bet ir neįsileidžiam. Net organizacijų įstatuose paragrafus įrašom, kad jie, toki ir toki, negali būti priimti. Ir patys pas juos neinam. Na, tai žinoma, labai sunku tada išgalvoti kokią nors priemonę, kaip tuos, mūsų nuomone, paklydėlius įtikinti ir į tiesos kelią atvesti... Juk santykiai, kaip kare. Nesgi tarp Lietuvos ir Sovietų — karas.

Čia V. Alantas iškelia visai nekonformistinę mintį: "Man rodos, kad mes tiek asmeniškai, tiek organizuotai per mažai rodome iniciatyvos užmegzti ryšiams su tikrais ar tariamais čionykščiais lietuviais komu-

nistais. Pamėgint, atrodo, būtų pravartu, nes nustoti mes nenustosime nieko, o išgriebti kokią 'dūšią' iš raudono katilo gal dar pavyktų".

Tai revoliucinė mintis vyraujančioje nekontaktavimo ir ignoravimo ar piketavimo taktikoje. Laisvoji Lietuva, uoliai palaikiusi nekontaktavimo taktiką, dabar premijuoja tokį revoliucišką pasiūlymą... Tik pats autorius jį beveik čia pat atmeta, nesitikėdamas, kad tos "dūšios" sutiks atgailos marškiniais apsivilkti...

Bendrai paėmus, konkurso rezultatas atsako ne į rengėjų iškeltus klausimus, o praktiškai pademonstruoja, kaip Amerikos lietuvių "raudonajį katilą" dar raudoniau įkaitinti.

BALTIMORE

• ALT S-gos 8 skyriaus susirinkime buvo aptarti seimo ir kiti reikalai.

Skyriaus atstovų į seimą išrinktas Jonas Lietuvnikas. Seimo reikalams iš kasos paskirta auka. Be to keletas narių aukėjo Talkos Fondui. Aukotojų pageidavimu pinigai bus įteikti seimo metu.

Plačiai nagrinėtas skyriaus narių padidinimas. Su džiaugsmu išklausa sk. pirmininko informacija apie naujų skyrių įsisteigimą ir Sąjungos veiklos plėtimą ir aktyvumą. Tuo tarpu skyriaus pastangos daugiau narių prirašyti neturi pasisekimo. Yra Baltimorėje keletas buvusių Lietuvos Tautininkų S-gos ir studentų tautinių korporacijų narių, bet į skyriaus veiklą neįsijungia.

Aptartas "Dirvos" platinimo klausimas. Nuoširdus ir uolus platintojas Jonas Lietuvnikas šiais metais jau yra pasiuntęs daugiau, kaip dvidešimt naujų prenumeratų. Buvo kviečiami ir kiti nariai pasekti J. Lietuvniko pavyzdžiu ir įsijungti į vąjį.

Šiems metams perrinkta senoji valdyba. Spaudos ir propagandos vedėju išrinktas Karolis Grintalas.

Pirmojo ir paskutiniojo N. Lietuvos prezidento Antano Smetonos ir muziko Ant. Vanagaičio mirties minėjimus nusistatyta atidėti rudenį.

• LVS "Ramovės" skyrius šioms metams išsirinko valdybą iš K. Pranckonio, K. Kanaukos, J. Jakubausko ir K. Šidlausko. Valdybos sudėtyje yra du nauji ir du senos valdybos nariai. Reikia viltis, kad veikliausioji Baltimorėje organizacija "Ramovės" sk. ir šiais metais savo našiais darbais pagyvins lietuvių kolonijos gyvenimą.

• Motinos dienos minėjimą kas metai Baltimorėje ruošia Katalikių Moterų Draugija. Džiugu, kad Katalikių Moterų D-ja laikosi Nepr. Lietuvos tradicijų: motinos dieną minį pirmąjį gegužės sekmadienį. Taigi ir šiais metais minėjimas vyko gegužės 3 d. Šv. Alfonso parapijos salėje. Buvo gyva ir išsami p. Klimienės paskaita, pagerbtos gausių šeimų motinos. Vietos tautinių šokių grupė išpildė trumpą programą.

• Tautinių šokių grupė gegužės 2 d. Lietuvių Sveikatinės salėje surengė pirmąjį šių metų pavasario rengimą. Šokių grupę sudaro gražus ir veržlus jauni melis, neperžengias 18 metų amžiaus. Turi tris jaunos akordionistus, kurių viena yra trečios kartos čia gimusi lietuvaitė. Balio Brazausko vadovaujama ir lavinama grupė yra pasiekusi džiuginančių rezultatų. Šokiai atliekami darniai, drausmingai ir gyvai.

Savo gegužės 2 d. rengime grupė atliko keletą šokių, akordeonistai kartu ir atskirai išpildė keletą dalykelių. Daranti ryškia pažangą jauna šokėja Valaitytė pašoko. Buvo gausus gėrimais ir užkandžiais bufetas. Užkandžius paruošė grupės šokėjų mamytės, o tėvukai rūpinosi tvarkos ir organizaciniais reikalais. Po trumpos programos pašokta ir pasilinksminata.

M. K-a

K A R Y S

LIETUVIŲ KARIŲ
VETERANŲ MĖNESINIS
ŽURNALAS

Gausus paveikslais ir straipsniais iš Lietuvos istorijos ir karinės istorijos. Metams — \$6.00; rašyti: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Kiekvienas su Ohio numeriu dalyvauja

SOHIO

\$250,000

FAMILY JACKPOT

NIEKO PIRKTI! NE KONKURSAS!

JOKIO REGISTRAVIMOSI!

TIKTAI PATIKRINKITE SAVO AUTOMOBILIO NUMERĮ

PAS SOHIO! KAS SAVAITE!

Sohio paskirs vieną iš šių didelių dovanų kas savaitę

LUKSUSINIS PARENGTAS CRUISER... 23 pėdų uždaras cruiser... V-8 185 HP motoras... sulenkiamas stogas, vandens pompa, kilnojama lempa ir kiti priedai.

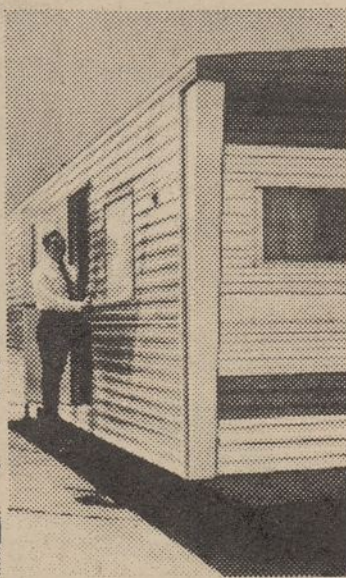
LAUKO MAUDYMOŠI BASEINAS

Gražus 16x32 maudymosi baseinas jūsų pačių kieme. Pilnas su nardymo lenta, kopėčiom, povandenine šviesa, filtracijos sistema.

PILNO ILGIO MINK PALTAS

Gražus natural ranch mink paltas, puikiausios rūšies kailis, klasiškas stilius.

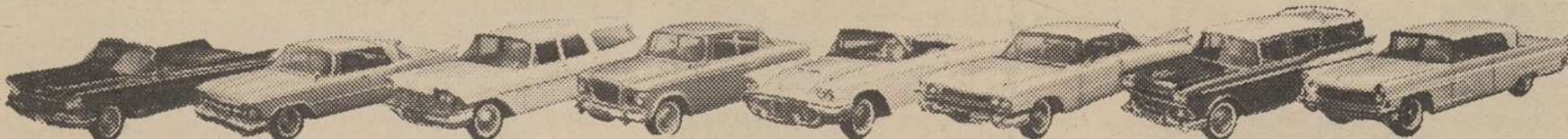
DELUXE 2 MIEGAMŲJŲ TRAILER...

49 pėdų namai ant ratų. Su šaldytuvu, plyta, lovom, sofa, kėdėm ir kitais reikmenimis.

KELIONĖ APLINK PASAULĮ

DVIEM ŽMONĖM... Trijų savaitių kelionė aplink pasaulį... įskaitant valgytą ir nakvynę... aplankysit 8 valstybes ir Hawaii.

Sohio duos naują '59 automobilį kas savaitę

**SOHIO
DUOS**

- SEPTYNIAS \$1000 NEMOKAMAS DOVANAS
- DEŠIMTĮ \$100 NEMOKAMŲ DOVANŲ
- DVIDEŠIMT \$50 NEMOKAMŲ DOVANŲ
- 2,000 KITŲ VERTINGŲ DOVANŲ

**Kas
savaitę**

KIEKVIENOS SAVAITĖS LAIMĖTOJAS
TURI PASIIMTI KIEKVIENĄ SAVAITĘ

Kiekvienas Ohio automobilio numeris automatiškai dalyvauja. Kas savaitę naujas sąrašas su 2039 laimėjančiais numeriais bus pakabintas visose Sohio Service stotyse. Laimėjantys numeriai buvo surinkti nepriklausomos statistikos organizacijos, garantuodami lygų padalinimą visame Ohio.

PRASIDEDA GEGUŽĖS 10 PAS

Pirmos savaitės laimėtojai turi
atsiimti iki gegužės 16

* Jei laimėjantis numeris yra registruotas bendrovės vardu, o ne pavienio žmogaus, Sohio pasilieka teisę nustatyti, kuris vairuotojas to automobilio gaus dovaną.

SOHIO

Virš 16,000 nemokamai dovanų!

Dirva dėkoja

visiems, kurie savo talka labai daug prisidėjo prie konkursinio koncerto gražaus pasisekimo. Ypatinga padėka priklauso premijas pasiskyrusiems ir sprendimų komisijai už sunkaus darbo pavyzdinę atlikimą.

Labai daug mūsų gerų bičiulių talkino bufetui, ypač paruošiant skanius valgius ir svečiams aptarnaujant bufete. Dėkojame ponoms: Butkienei, Blumentalienei, Degesienei, Dunduraitei, Gasparaitienei, Giedraitienei, Gaidžiūnienei, Jokubaitienei, Juodėnienei, Jonaitienei, Kudoikienei, Kubiliūnienei, Karpenei, Karosienei, Modestavičiūnei, Orintienei, Ramanauskenei, Rastenienei, Rinkevičiūnei, Steponiūnei, Sukarevičiūnei, Sandargienei, Salasevičiūnei, Snarskienei, Šenbergienei, Smetonienei, Ačiū: p.p. Blinstrubui, Benokraičiui, Jurgaičiui, Kizlaičiui, Paulioniui, Rekuui, Venciui ir kt.

Ačiū jūrų skautams, taliknusiems nurodinėjant svečiams vietas.

Ačiū ir visiems, kurie savo atsilankymu konkursinį koncertą parėmėte.

• Žaibo moterų tinklinio komanda dėkoja Tautinei Sąjungai už \$100.00 auką, gautą per J. Bačiūną, vykimui į Amerikos tinklinio pirmenybes.

• Praėjusį sekmadienį LSK žaibo moterų tinklinio komanda Northeast Ohio American Athletic Union pirmenybėse laimėjo pirmą vietą, lengvai nugalėdamos Bellevue Kemper Kut-ups 15:1, 15:3, Broadway YWCA 15:2, 15:1, Woodland Recreation 15:4, 15:4 ir finale antrą kartą nugalėjo Woodland Recreation tokiu pačiu rezultatu 15:4, 15:4.

Dabar LSK žaibo moterų tinklinio komanda yra Des Moines, Iowa, kur vyksta Amerikos tinklinio pirmenybės. Komandoje žaidžia A. Barzdukaitė, St. Juodvalkytė, J. Laikūnaitė, A. Liutkevičiūtė, E. Kajackaitė, A. Orintaitė ir R. Staniskytė.

• Iš Chicagos mums praneša, kad Grandinėls koncertas ten praėjo labai gražiu pasisekimu. Po koncerto žodį tarė ir Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis.

Mūsų bendradarbis V. Blynas redaktoriui atsiųstame laiške taip rašo: "Clevelandas gali didžiulius užsilaugines tokią Grandinėlę".

JIE KONCERTUOS CLEVELANDE

Pr. Bičkienė

St. Baranauskas

A. Kučiūnas

• Vysk. M. Valančiaus Lituanistinė Mokykla Clevelande ruošia MOTINOS DIENOS minėjimą šeštadienį, gegužės mėn. 9 d., 12 val. Šv. Jurgio parap. salėje. Kviečiame brangiąsias motutes, tėvelius ir mažuosius broliukus ir sesutes. Mokyklos Vedėjas

• Moterų Sąjungos 36 kuopa, talkininkaujama kitu organizacijų, gegužės 17 d., sekmadienį, rengia didelį pokylį pagerbti kleb. kun. Jucziui Angelaičiui jo 25 metų kunigystės sukakties proga.

Ryte, 10 val., bus iškilmingos mišios. Be bažnyčios choro giedos Čiurlionio ansamblio vyrų choras, va-

dovaujamas Alfonso Mikulskio. Prie vargonų Regina Brazaitienė.

Vakare, 5 val., Naujosios parapijos svetainėje bus banketas.

Programos metu dainuos Julius Kazėnas ir Cecilija Valenčienė.

Moterų sąjungos pirminkė — Ona Mikellonienė ir rengimo komisija maloniai kviečia visus dalyvauti.

• Antanas Zdanis ir šiai vasarai iš Floridos grįžo atgal į Bedfordą. Praėjusį šeštadienį jis jau dalyvavo Dirvos koncerte.

• Kazys Kazakevičius, atvykęs iš Australijos, prašomas užsukti į Dirvą, nes yra svarbus pranešimas.

• Parduodami valgomojo kambario baldai. Elektriniai moliai, elektr. pečius, skalbimo mašina, gaminis šaldytuvas ir didelė siuvamoji mašina. Šaukti EV 2-5311.

NAUJAS NAMAS

Vienos šeimos, 2 miegamieji, ir senesnis 4 miegamųjų su ekstra sklypu Nauj. parapijos rajone.

E. 126 gatvėje, į šiaurę nuo St. Clair, geras dviejų šeimų namas, galima nupirkti su mažu įmokėjimu.

Skambinkite EAST SHORE REALTY Juozas Mikonis — brokeris 780 E. 185 St. IV 1-6561 MU 1-2154

PARDUODAMI NAMAI

1267 E. 141 St., East Cleveland trijų šeimų 5x5x4. Trys atskiri gaso pečiai, 2 garažai. Didelis, gražus sklypas.

13816 Argus Ave. vienos šeimos, 4 miegamieji — vienas žemai, trys antram aukšte; gaso pečius, garažas. Žema kaina. Mažas įmokėjimas.

71 E. 207 St. jau parduotas ir tik vienos savaitės bėgyje. Savo ir Kovac Realty vardu reiškia padėką namo savininkams ir pirkėjams už suteiktą pasitikėjimą.

19209 Kewanee Ave., iš E. 185 St. vienos šeimos. Trys miegamieji — vienas žemai ir du antram aukšte.

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

3 1/2 %

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

DIDŽIAUSIA, PATIKIMIAUSIA, SU 25 METŲ PRAKTIKA, APMUITINTŲ SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR VISUS RUSIJOS KRAŠTUS, PERSIUNTIMO ĮSTAIGA.

SU INTURISTO LEIDIMU

GLOBE PARCEL SERVICE Inc.

Siuntiniai pilnai apdrausti, gavėjas nieko neturi primokėti.

Siuntėjai įsitikino, kad per GLOBE PARCEL SERVICE INC. siunčiami siuntiniai, greičiausiai, tvarkingiausiai pasiekia adresatą. Prašykite, prisiųsime katalogus su pilna informacija, drabužių bei avalynės dydžių Nr., iš rusiškų į amerikietiškus. Ir kainoraščius, kiek už kurį daiktą reikia mokėti maito.

Siuntėjų patogumui įstaigoje turime gerų vilninių ir rajoninių medžiagų, odų, batukų, vilninių skarų, skarelių, skustuvių, plaukams kirpti mašinelių, stiklui deimanto rėtukų, lovatiesių ir t.t. Garantuojame, kad niekur kitur, už tokias žemas kainas, šių prekių negalėsite nupirkti. Šios prekės parduodamos tik siuntėjams.

Šios įstaigos tarnautojai lietuviai.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9:30 - 6.

Trečiadieniai 9:30 - 8. Šeštadieniai 9 - 3.

A D R E S A S:

GLOBE PARCEL SERVICE INC.

1313 Addison Rd.

Corner Superior Ave. & E. 71 St.

Tel. UTah 1-0806 & UTah 1-0807

SIUNTINIAI SIUNČIAMSI TIESIOG IŠ CLEVELANDO.

Gegužės 10 d. Naujosios Parapijos salėje įvyksta Juliaus Kazėno mokinių koncertas. Jaunieji menininkai skambins, gros, šoks ir dainuos. Nuotraukoj J. Kazėnas su savo mokiniais.

Nuotr. J. Kalvaičio.

2 garažai. Prašo \$14,900.

Mes turime šimtus pavelsių, visų tų namų, kurie yra parduodami. Rodome tik tuos namus, kurie pasirenkami iš pavelsių.

Šaukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030

Dideli pavasario išpardavimai Lietuvių Prekybos Namuose

Laikę gegužės mėn., siunčiant siuntinius į Lietuvą, klientams bus duodamos dvigubos nuolaidos: nuo perkamų medžiagų ir nuo pasiuntimo išlaidų. Jūs galėsite sutaupyti apie 15-25 dol. už 1 siuntinį.

Tuo pat laiku veiks ir rašomų mašinelių atpiginimas (apie 20%). Mokslo metų pabaiga jau netoli. Jeigu numatote už mėnesio ar dviejų įsigyti sau, ar dovanoti mokslo metų baigimo proga rašomą mašinėlę, užsitikrinkite sau atpiginimą jau dabar! užsakykite į Prekybos Namus, pasirinkite tinkamą mašinėlę ir palikę mažą depozitą, atsiimti mašinėlę galėsite ir vėliau.

Naudokitės proga ir tau-pykite.

Lietuvių Prekybos Namai — 6905 Superior Ave. (Dirvos namas).

PARENGIMŲ kalendorius

Gegužės 9 d. Čiurlionio Ansamblio namuose. LVS Ramovės pobūvis.

Gegužės mėn. 10 d. Jul. Kazėno mokinių koncertas N. Parapijos salėje.

Gegužės 16 d. Prudencijos Bičkienės ir Stasio Baranausko koncertas Slovėnų salėje. Rengia ALRKF Jaunimo stovyklos globos komitetas Clevelande.

Gegužės 23 d. lietuvių salėje jūrų skautų vakaras. Vaidins Toronto vaidybos būrelis.

Birželio 7 d. LVS "Ramovė" — "Karys" žurnalui paremti, gegužinė (Niaurų sodyboje).

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.

Cleveland 8, Ohio

Telef.: LI 1-5466

PUBLIC AUCTION
DIDYSIS ATIDARYMAS
7010 ST. CLAIR AVE.

šeštadienį, 7:30 P. M., May 9, 1959

1000 įvairių rūbų pasirinkimas
NEPRALEISKIT ŠIO IŠPARDAVIMO.

Tony Filmore, Auctioneer

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija visus lietuvius ir jų draugus kviečia nepamiršti 1959 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausyti muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsirikišite, visi patogumai Jums.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773

REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiėio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763936 East 185 St.
KE 1-7770

PRUDENCIJOS BIČKIENĖS

ir

STASIO BARANAUSKO-BARO

KONCERTAS

įvyksta gegužės 16 d.,

šeštadienį, 7 val. vak.

SLOVĖNŲ AUDITORIJOJE

6409 St. Clair Ave.

Bilietai po 3 dol., 2.50 dol., 2 dol., 1.50 dol. ir 1 dol. — moksleiviams bei studentams gaunami Spaudos kioske, II-sios apylinkės kioske. Rezervavimo reikalų prašoma skambinti Viktorui Palūnui telef. MU 1-4414.

Po koncerto šokiai, grojant vokiečių džiaziui, vaišės ir kitos pramogos.

Koncertas rengiamas Jaunimo
Stovyklos naudai.

DIRVA

★★★
THE FIELD

Kas ir kur?

• Šiemet spalio mėn. 7 dieną sukanka 15 metų, kai Lietuvoje žuvo poetas Vytautas Mačernis, viena ryškiausių savo literatūrinės kartos asmenybių.

Karų ir pirmųjų okupacijų metais Vytauto Mačernio kūryba nebesuspėta išleisti atskiromis knygomis. Tik po rašytojo mirties, 1947 metais, Romoje teišspausdinta nedidelė dalis jo poetinio palikimo bendru "Vizijų" vardu. Pačioje tėvynėje visais pokario metais ir ligi šiol krikščioniško-humanistinio mąstymo kupina Mačernio poezija okupantų nebeleidžiamai skelbti.

Tad minint 15 metų sukaktį nuo poeto tragiškos mirties, laisvajame pasaulyje dabar išleidžiamas vienoje knygoje pilnas Vytauto Mačernio poezijos rinkinys. Leidinį redagavo Kazys Bradūnas. Knygos įvadą parašė Alf. Nyka-Niliūnas. Medžio graviūromis iliustravo dail. Paulius Augius. Leidėjas — poeto bendraamžis bičiulis med. dr. Albinas Šmulskštys. Spausdina M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

Tai bus didelio formato apie 300 psl. puošni knyga, apimanti Vytauto Mačernio Vizijų ciklą, Metų sonetus, gausius pavienius eilėraščius ir nebaigtas poetas.

• Pirmoji lietuvių dailininkų paroda Naujojoje Zelandijoje vyksta nuo gegužės 4 d. iki gegužės 23 d. Paroda atidaryta Aucklando Meno Galerijoje. Parodoje vyrauja grafikos darbai. Joje dalyvauja H. Salkauskas, V. Ratas, T. Zikaras ir A. Vaičiūnas. Parodą rengia Aucklando Meno Galerija, tarpininkaujant G. Procutai.

• Gen. konsulo J. Budrio 70 m. sukakties minėjimas atidedamas vėlesniam laikui.

• L. Bieliukienės bute įvyko pirmasis Lietuvių Moterų Atstovybės posėdis, kuriame pasiskirstyta pareigos: Ligija Bieliukienė — pirm., V. Leskaitienė ir Emilija Čekienė — vicepirm., Viktorija Četėtienė — sekretorė, Dr. Marija Kregždienė — išd., Salomėja Narkeliūnaitė — informacijos vadovė ir Angelė Zubkienė — narė.

• Gydytojai Veronika ir Vladas Adomavičiai balandžio 8 d. susilaukė dukters Ugnės-Terėsės.

• Eugenija ir Pranas Jogai, gyvenantys Akrone, balandžio 25 d. susilaukė dukters Julijos.

NEW YORKO LIETUVIAI

JAV LB I-ji New Yorko Apylinkės Valdyba posėdyje konstatavo, kad nemažas skaičius narių dar nesumokėjo solidarumo mokesčio už šiuos ir praėjusius metus.

Nariai maloniai prašomi solidarumo mokesčių siųsti valdybos išdininkui p. V. Padvariečiui 24½ Ten Eyck

• LTS Toronto skyriaus nariai gegužės 15 d. (penktadienį) renka Lietuvių Namų priestatę, kur įvyks laisvų pašnekesių pokalbis. Tokio pokalbio, prie puoduko kavos ar stiklo alaus, daugumos narių jau seniai buvo pageidauta. Prašoma rinktis 8:30 val. vakaro.

• Siuntinių Bendrovės TAZAB, Lietuvių skyrius, Londone, pervedė Vasario 16 Gimnazijai 50 svarų auką. Minėtos bendrovės Lietuvių skyrius pasižadėjo nuo kiekvieno per jį užsakyto siuntinio, nepaisant jo vertės, mokėti nedidelį pastovų mokesį iš savo pelno. Šiemet per 4 mėnesius tokio mokesčio susirinko 50 svarų (apie 150 dolerių), kurie įmokėti Vasario 16 Gimnazijai. Kiek siuntinių pasiunčiama per šį skyrių, patikrinimui sudaryta speciali komisija, kurią sudaro šie tautiečiai: inž. A. Adamonis iš Coventry, kun. P. Dauknyš ir P. Bulaitis iš Londono.

• A. a. dipl. elektros inž. Stasio Rudžio, mirusio prieš 3 metus Chicagoje, paminklas Tautinėse kapinėse atidengiamas gegužės 10 d., 2 val. Paminklo projektą paruošė arch. J. Mulokas. Visi chiečiečiai kviečiami į paminklo atidengimo iškilmes.

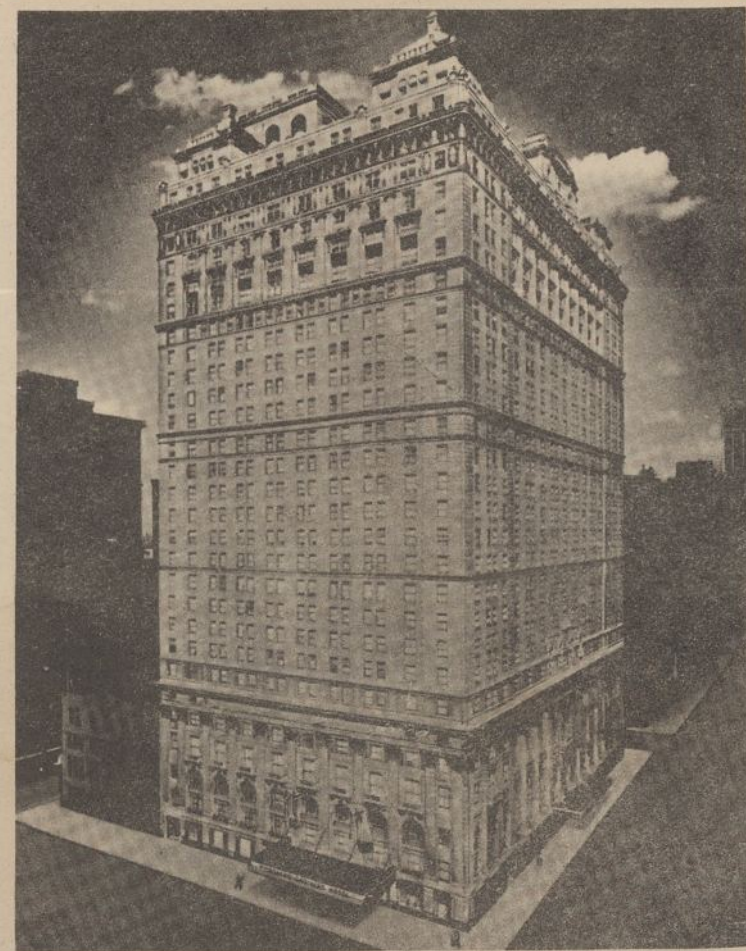
• Kun. Benedikto Suginto, kuris gegužės 10 d. Chicagoje, Jaunimo centro patalpose, 5620 So. Claremont St., švenčia savo 40 metų kunigystės sukaktį, iškilmingas paminėjimas rengiamas tam tikslui sudaryto komiteto. Komitetas kviečia lietuvių visuomenę prisidėti prie tokio pagerbimo, atsimenant, kad tik kunigo Benedikto Suginto pastangomis yra įmanoma išlaikyti Vasario 16 gimnaziją ir kitas lietuvių jaunimo švietimo įstaigas, kuris kas mėnuo aplanko Chicagoje po tūkstantį asmenų ir surenka pasižadėtąją duoklę. Iki šiol yra jau surinkę per \$50,000.00 ir laiku pasiuntę pilną atsiskaitymą.

Šio lietuvių ir kunigo pasišventimas turi būti visų įvertintas. Kun. B. Sugintas dabar eina 65 metus amžiaus!

St., Brooklyn 6, N. Y. Tel. ST 2-3523.

JAV LB I-sios New Yorko Apylinkės naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis taip:

Pirmininkas — B. Kulys, 383 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.; vicepirmininkė — V. Leskaitienė, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y.; sekretorius — J. Gerdvilienė, 38 Pine St., Brooklyn 8, N. Y.; išdininkas — V. Padvarietis 24½ Ten Eyck St., Brooklyn 6, N. Y.; narys kultūros reikalams — A. Rylškis, 27 Himred St., Brooklyn 15, N. Y.

Šiame Sheraton-Cadillac viešbutyje, Detroit, įvyks Tautinės Sąjungos dešimtmečio seimas. Tuo pat metu įvyks ir Vilties Draugijos susirinkimas.

NEWARK

KUN. P. TOTORAICIO JUBILIEJUS

Lietuvos Vyčių Newarko kuopos iniciatyva šv. Trejybės liet. parapijos vikarui kun. Petrui Totoraiciui rengiamas pagerbimas jo kunigystės 25 metų sukakties paminėti.

Kun. p. Totoraitis, atvykęs kaip tremtinys, pradėjo pastoracinį darbą šv. Trejybės parapijoje ir per tą laiką, dėka savo darbštumo ir taktiškumo, įsigijo daug

LOS ANGELES

Gegužės 10 d., sekmadienį, 7 val. 30 min. vakaro šv. Kazimiero Lietuvių parapijos choras rengia Gasparc Veličkos veikalo "Žydinčių Vasaros Vėjas" pastatymą, kuris įvyks Immaculate Heart College auditorijoje, Los Feliz Blvd. prie Western Ave., Los Angeles 28. Pastatyme dalyvauja šv. Kazimiero parapijos choras, oktetas "Daina" ir Dramos mėgėjų sambūris. Veikalą režisuoja pats autorius Gasparas Velička. Muzikinę dalį veda komp. Bronius Budriūnas.

Lietuvių Studentų Sąjungos Los Angeles skyrius rengia tradicinį metinį akademinių balių, kuris įvyks gegužės 16 d. (šeštadienį), 8 v. v. Larchmont Hall, 118 N. Larchmont Blv., Hollywood.

Detroit įvyko Tautinės Sąjungos seimo reikalais pasitarimas, kuriam dalyvavo seimo rengimo komitetas ir Sąjungos pirmininkas. Sėdi, iš kairės: A. Gilvydis, M. Sims, J. Gaizutis ir E. Bartkus. Stovi, iš kairės: V. Bitinas, P. Svilas, V. Pauza, V. Griškonis ir A. Žiedas.

DETROIT

MOTINOS PAGERBIMAS

Motinos minėjimas įvyks gegužės 10 dieną, po pamaldų, buvusioje Lietuvių Sveikatinėje — prie 25-sios gatvės ir Vernor Highway.

Motinos pagerbimą organizuoja LB Detroito apylinkės valdyba ir kviečia visus lietuvius minėjime dalyvauti.

Šioje didžioje šventyje žodį tarti yra pakviesta Aldona Augustinavičienė iš Clevelando. Meninę programą atliks mūsų jaunosios — skaučių, skautų, ateitininkų moksleivių jėgos ir p. Stasio Šližio vadovaujamas D. K. Birutės D-jos mergaičių choras. Vaikučiai

gaus dovanėlių. Tad visi gegužės 10 dieną atvykime į mūsų Motinų pagerbimą.

A. Musteikis

AKRON

Balandžio 26 d. Akrone įvyko Lietuvių diena. Dienai pritaikyta žodžių anglų kalba tarė adv. Antanas Kazlauskas, o lietuvių kalba Jonas Daugėla.

Pamaldų metu bažnyčioje giedojo Čiurlionio ansamblis. Minėjimo metu čiurlioniečiai davė neilgą, bet įspūdingą koncertą, kurio pasiklausyti buvo atsilankę ir kitataučiai.

Negausi Akrono lietuvių visuomenė Lietuvos laisvinimo reikalams suaukojo \$180.00.

NAUJA LIETUVIŲ VASARVIETĖ

I rytus nuo Bostono, gal už kokių 50 mylių, yra į Atlantą išbėgęs iškyšulys, vadinamas Cape Codu. Kadaiše tai buvo pusiasalis, labai primenantis mūsų Nerimą, o dabar jau sala, nes, trumpinant laivų kelią iš Bostono į Atlantą, Cape Codas nuo žemyno atskirtas kanalu.

Cape Codas pilnas nuostabių gamtos reginių, skendžių žaliuose pušynuose, o kas svarbiausia, jo rytinį krantą skalauja šilti Golsfomo srovės vandenys. Vasaros mėto maudynės ten yra ypač malonios. Hyannis apylinkėse jau visa eilė lietuvių yra įsigiję nuosavas vasarvietes ir atrodo, kad neblogai verčiasi.

Pirma didesnio pobūdžio lietuvių vasarvietė Cape Code savo duris svečiams atidarys dar šį pavasarį. Ji yra Ostervilleje, šešios mylios nuo Hyannis, ir vadinasi Osterville Manor, Inc. — Osterville dvaras.

Kaip dvaras toji vasarvietė ir atrodo. Ji turi nuosavos žemės 4½ akro, apie 60 gerai įrengtų vešbuočių kambarių, valgyklą ir barą. Iš seno vakarais čia grodavė orkestras, būdavo mažo-

sios scenos artistų pasirodymai ir šokiai. Nuo to vasarvietės stiliaus ir naujieji dvaro tvarkytojai nesirengia atsisakyti. Be to, Osterville Manor, Inc. turi gražiai įrengtas sales konferencijoms ir susirinkimams. Neabejotina, kad ir lietuvių savo suvažiuojimams ir pobūviams čia atras jaukią užuovėją.

Osterville Manor, Inc. yra akinai bendrovė. Jos akcininkai yra amerikiečiai ir lietuviai. Bendrovės pirmininku išrinktas Juozas Kapočius, o vienu iš direktorių — J. Vasiliuskas. Jie ir bus faktiniai Osterville dvaro reikalų tvarkytojai.

Vasarvietės atidarymas įvyks š. m. birželio 1 d. Kas norėtų gauti informaciją apie vasaravimo sąlygas Osterville dvarė, prašomas kreiptis šiuo adresu: Osterville Manor, Inc., Osterville, Cape Cod, Mass.

Lietuvius, kurie kuria naują lizdą plačiai žinomoj vasarviečių saloj, tenka nuširdžiai sveikinti. Tegu jiems pužia palankūs vėjai ir niekad neatšąla šiltieji ir gaivinantieji Atlanto vandenys.

St. S.

Omahos lietuvių grupė specialiu autobusu balandžio 25 d. buvo nuvykusi į Carmen spektaklį Chicagoje.

Nuotr. A. Reškevičiaus.